

GAZETA LWOWSKA

Wychodzi codziennie o godzinie 4 po południu z wyjątkiem świąt i niedziel.

Numer pojedynczy kosztuje w miejscu 5 centów, pocztą 7 centów. — Biuro Redakcyi i Administracyi ulica Wałowa nr. 29. — Listy należy frankować. — Reklamowe otwarte wolne od opłaty.

Przenumerata z przesyłką pocztową wynosi rocznie 16 zł., półrocznie 8 zł., kwartalnie 4 zł., miesięcznie 1 zł. 35 ct. W miejscu rocznie 12 zł., półrocznie 6 zł., kwartalnie 3 zł., miesięcznie 1 zł. Przewodnik naukowy i literacki, dodatek miesięczny do „Gazety Lwowskiej” otrzymują cało- i półroczni abonenci bezpłatnie, jednakże ci tylko, którzy prenumerują od 1 stycznia do końca czerwca lub od 1 lipca do końca grudnia, ewentualnie zaś i miesięczni za dopłatą, pierwsi 75 ct., drudzy 30 ct. — Przewodnik prenumerowany osobno kosztuje 4 zł.

Jednorazowe inseraty obliczają się po 7 centów kilkurazowe po 6 centów od miejsca 1 wiersza.

Inseraty przyjmują w Austrii i Niemczech wszystkie agencje anonosów; we Francji w Paryżu wyłącznie agencja p. A. d. a. m. 4. Rue Clément 4.

CZEŚĆ URZĘDOWA

Minister i kierownik ministerstwa sprawiedliwości pozwolił sędziemu powiatowemu Ferdynandowi Ujhelyiemu w Łańcucie przenieść się do Myślenic i mianował adjunkta sądowego w Nowym Sączu Stanisława Mardylę sędzią powiatowym w Łańcucie, a adjunkta sądu powiatowego Leona Ramulta w Grybowie sędzią powiatowym w Brzostku.

C. k. sąd krajowy wyższy w Krakowie zamianował praktykanta sądowego Stanisława Brzeka bezpłatnym auskultantem dla swego okręgu.

CZEŚĆ NIEURZĘDOWA

Lwów, 4 maja.

Jeżeli nie lęklivem, to co najmniej potulnem nazwać można oświadczenie francuskiego ministra spraw zagranicznych o przymierzu trzech mocarstw środkowej Europy. Książę Broglie, którego interpelacya wywołała to oświadczenie, chyba dla formy tylko powiedział, że nie jest zadowolony z odpowiedzi rządowej. Interpelant i wszyscy jego towarzysze z prawicy, wszyscy monarchiści bez różnicy, muszą w duchu być zadowoleni, że rząd trzeciej republiki tak skromne na przyszłość zakresła Francji plany, z takim namaszczeniem mówi o roztropnej wstrzeźliwości na zewnątrz, gdzie każdy śmielszy ruch znalazłby przemagającą siłę odporną, kiedy tymczasem w sprawach wewnętrznych, nieosłoniętych żadnym przymierzem,

wszelka roztropna wstrzeźliwość uważana jest za reakcyę drożną i uprawniającą republikę do wszelkiej obrony, nawet represyi. Gambetta także w tej chwili nie byłby oficjalnie wywodził idey odwetowej, bo to równałoby się zapowiedzeniu wojny, ale zapewnieniem pokojowym, jeżeli one już konieczne były z powodu interpelacyi ks. Broglie, byłby choć nadał ton energiczniejszy. Wydawszy bajeczne sumy na regeneracyę siły zbrojnej, tyle przynajmniej otuchy okazać powinien rząd trzeciej republiki, żeby nie potrzebował sumitować się za lada jakim fałszywym alarmem o przymierzu przeciw aspiracyom odwetowym. Co ks. Broglie powiedział po wysłuchaniu odpowiedzi rządowej, ta jego otwarta nagana polityki ogólnej i finansowej znajdzie odgłos w kraju. Gorętsze umysły nazwą oświadczenie rządu aktem małoduszności, rozmiłowana zaś w pokoju za wszelką cenę i wśród wszelkiej konstellacyi burżoazya już i tem da się zastraszyć, że z odpowiedzi ministeryalnej przebija pewne przyznanie niebezpieczeństwa.

Niebezpieczeństwo to było urojone, a teraz jest niemię jeszcze więcej, bo po świeżem oświadczeniu rządu francuskiego ks. Bismarck nie może powiedzieć, że od strony Wogezów grozi pokojowi europejskiemu zamach odwetowy. Świat nie mógł pojąć, jak może kanclerz niemiecki sprzyjać tak wytrwale republice, która była dziełem samego koryfeusza idey odwetowej Gambetty, a teraz pokazuje się, że rachuba ta była arcytrafną. Sam wpływ czuba dokazał wiele, a rozstrój wewnętrzny, idący w parze z stanowieniem republikańskiej formy rządu, okazał się wyborem antidotum na porywy odwetowe. Przed ośmiu laty w r. 1875 Francya w połowie nie była militar-

nie tak silną jak dzisiaj, prąd niesprzyjający z Berlina objawiał się wyraźnie, o planie wojennym ks. Bismarcka mówiono jak o rzeczy bliskiej, a jednak mimo to wszystko w zachowaniu się rządu francuskiego przebiegała większa otucha i ufność w własne siły. Ale wtedy jeszcze republika szachowana była na każdym kroku przez monarchistów, a u steru stały osobistości na pół tylko oddane republice jako politycznemu *faute de mieux* i czekające ciągle restauracyi królestwa lub cesarstwa.

Że zbliżenie się Włoch do przymierza austriacko-niemieckiego nie miało i nie ma charakteru agresywnego wobec Francji, lecz tylko warowanie interesów pokojowych w ogóle bez względu na to, z kąd one najpierw mogą być zagrożone zaczęciem działaniem innych czynników, to stwierdziły już w sposób stanowczy mowy ministeryalne wygłoszone w tej sprawie w Rzymie i Peszcie. Późniejsze kombinacye, że przymierze trzech mocarstw ma na celu zniewolenie Francji do rozbrojenia, nosi tylko pozór wielce pokojowy ale w rzeczywistości jako przedsięwzięcie niewykonalne bez wojny, jeszcze więcej odbiega od ducha przymierza niż pierwsza wersya. Gdyby Francya jedna tylko była potęgą militarną, jej rozbrojenie mogłoby być początkiem nowej ery pokojowej w Europie. Dopóki jednak od Wschodu widmo wojenne wyziera tak samo groźnie, a nawet groźniej niż od Zachodu, somnacya wystosowana do Francji w duchu rozbrojenia dokazałaby tego, czego dyplomatyczne zabiegi w ciągu kilkunastu lat osiągnąć nie mogły, t. j. połączenia się elementów wojennych od Zachodu i Wschodu. Ta ewentualność wywraca całą kombinacyę, którą osnuł były po-

seł republiki francuskiej w Madrycie p. Andrieux.

KORESPONDENECYJE

Wiedeń, 1 maja.

(R) Wczoraj wieczór Koło polskie zajmowało się sprawą przeniesienia zarządów kolei żelaznych do kraju. Rozprawy były nietylko bardzo ożywione, ale zarazem gruntowne i wyczerpujące. Zagaił je p. Jaworski, któremu Koło przydzieliło do sprawozdania mnogie z kraju nadchodzące petycje. P. Jaworski należy do najdawniejszych członków komisji kolejowej w Izbie. Przedstawił więc sprawę z dokładną znajomością rzeczy i wykład swój zakończył wnioskiem, iżby Koło polskie starało się przedewszystkiem wyjednać u rządu, aby dla państwowych kolei galicyjskich ustanowił we Lwowie radę zawiadowczą, podobnie zorganizowaną i takim samym zakresem działania uposażoną, jak rada zawiadowcza ustanowiona przeszłego roku w Wiedniu dla zachodniej sieci kolei państwowych. P. Jaworski wykazał, iż ustanowienie takiej rady we Lwowie pociągnęłoby za sobą konieczne stopniowe urzędywistnienie wszelkich innych życzeń w kraju żywnych i że względy praktyczne nakazują nie komplikować sprawy prostej i jasnej żądania dodatkowemi, które z postępowem czasu, jeżeli kraj sam pilnować się będzie, spełnią się same przez się, skoro rzecz główna uyskana i w życie wprowadzoną zostanie. Potrzeba znoszenia się z radą zawiadowczą kolei rządowych spowoduje koleje prywatne do przeniesienia do kraju pewnej części spraw, dotychczas przez jeneralne dyrekcye w Wiedniu załatwianych, tak jak to już za inicjatywą prezesa swego hr. Krasickiego, uczyniła kolej Czerniowiecka. Co do języka ni ma wątplenia, iż rada zawiadowcza, urzędująca we Lwowie, będzie musiała zastosować się do warunków danych i naturalnych, zostając w najbliższej styczności z władzami, których językiem urzędowym jest polski, i z publicznością, która tym mówi językiem. Za tem samo przez się pojdzie spełnienie dalszego życzenia kraju. Skoro język polski stanie się nietylko językiem służby wewnę-

3)

SZUJSKI JAKO TŁUMACZ

(Ciąg dalszy.)

Jakimże atoli sposobem zdołał Szujski zaaklimatyzować te obce nam rośliny na naszym gruncie, jakimż środkami zdołał zapewnić swym przeróbkom chętnych i uważnych czytelników i słuchaczy? W przedmowie do *Rycerzy* mówi, że przekład jego nie ma pretensyi do filologicznej, lecz ma niejaka do artystycznej wierności, w przedmowie do *Ptaków* zapewnia o swem staraniu, aby nie narzucił komedyi obcych barw, z myślą jej niezgodnych. Czy staranie to pomyślnym zostało uwieńczone skutkiem zarówno w komedjach Arystofanesa jak w dramatach Aischyla? Czy przynależny możemy Szujskiemu, że się uchronił od zbytnej dowolności, że w jego przeróbkach nie straciły oryginały zbyt wiele z swej pierwotnej treści, a mianowicie także formy, i nie pozbawione zostały właściwej im odrębnej cechy i wdzięku?

Jestem o tem przeświadczony, że szanowni czytelnicy nie będą odemnie wymagałi szczegółowego rozbioru przekładów czyli parafraz Szujskiego; miejsce niniejsze nie nadaje się zgola do krytyki specjalnej. Na pytania wszelako powyżej stawione, choć w krótkich słowach odpowiedzieć winienem.

Podziwiała trzeba bujność wyobraźni Szujskiego, szczególny dar dywinacyjny i zdolność przenoszenia się myślą i uczuciem w różne położenia — porównując przeróbki jego z greckimi pierwowzorami — mianowicie jeżeli się zważy, że tłumacz nie odbył celem przekładów tak gruntownych studyów przygotowawczych, jakich właściwie rzecz wyma-

ga. Uczynił on greckie utwory niemal swojskimi, tj. polskimi, a przytem jednak zachował im w ogóle wiele cech i znamion starożytności, tyle niemal, ile mógł był zachować parafrazując, a nie tłumacząc.

Wydając ogólny sąd o przekładach Szujskiego, przyznać musimy, że się trzymają w tym samym tonie, w którym są napisane pierwowzory. Jest to warunek główny, któremu każdy tłumacz zadość uczynić powinien; iluż mu jednak sprostało z pomiędzy tych, którzy na tem polu sił swoich próbowali? Bardzo niewiele, zwłaszcza mało tych, którzy przekładali poetów tak odległych co do czasu, a tak gigantycznych jak Aischyl.

Podziwiać niemniej należy giętkość i wszechstronność poetyckiego talentu Szujskiego, podziwiać należy, iż z równem powodzeniem potrafił odtworzyć poważny dialog Aischylowych tragedyi i liryczne ich partye, owe słynne pieśni chórowe pełne namaszczania, „pełne wysokiego ducha prastarej religijnej mądrości”, jak fantastyczne wybryki Arystofanesowej muzy.

Niejaką wyższość nawet przyznając przekładom z Arystofanesa; tyle tu potrafił Szujski włać życia i werwy. Dodać jednak winniśmy, że właśnie w Arystofanesie postępował nadto doraźnie i nietylko na tych miejscach, gdzie przyzwyczajenie i wzgląd na wyobrażenia i nawyknięcia naszej publiczności to nakazywały, nietylko również i na tych miejscach, których wierniejsze oddanie zmusiło być tłumacza do szerszych eksplikacyj historyczno-starożytnicznych, gdyż bez nich wprost nie są zrozumiałe, nietylko, mówię, na wskazanych miejscach, lecz i na wielu innych tekst obcinał. W ogóle w *Rycerzach* i w *Ptakach* Szujski naciągał, skrócał, streszczał i modernizował tekst wszelkimi sposobami i znacznie ponad słuszną potrzebę, ponad miarę — ponad najwyższą nawet miarę

swobody, jaką tylko podobna przyznać przekładaczowi, obrabiającemu starożytne dramata w tym celu, aby je o ile możności jak najwięcej przystępnymi uczynić dla ogółu.

Ze celu tego samego dopiąć także można, trzymając się więcej w granicach każdego tłumaczowi przepisanych, nie ulega najmniejszej wątpliwości, i w literaturze naszych tłumaczeń posiadamy już przekonywujące na to dowody. Rozumie się, że kreśląc te słowa, nie mam na myśli wyłącznie przekładów z Arystofanesa, których liczba nader jest szczupłą. Prócz *Rycerzy* i *Ptaków* Szujskiego posiadamy tylko jeszcze *Chmury* w przekładzie Marcellego Mottego i drugi przekład *Rycerzy*, dokonany przez Franciszka Konarskiego na początku r. 1879 (kiedy uczęszczał jeszcze na uniwersytet i brał udział w kierowanych przezemnie ćwiczeniach, w których właśnie rozbiegano *Rycerzy*) a ogłoszony w r. 1882 w Warszawie jako 41 i 42 tomik *Wydawnictwa dzieł tanich* A. Wiślickiego.

Dla kogo oryginalny tekst grecki jest niezrozumiały, ten niechaj porówna parafrazę Szujskiego z wiernem tłumaczeniem młodego filologa; z zestawienia takiego się dowie, w jaki sposób Szujski tekst pierwotworu przekształcał, i przekona się, że go niejednokrotnie przerabiał zbyt dowolnie. Wszakże pamiętać się godzi o tem, cośmy już poprzednio napomknęli, że Szujski tłumaczył dorywczo, bez pretensyi, że tak powiem, pozostawienia po sobie pomnikowych rzeczywiście przekładów, w pewnym, chwilowym niemal zamiarze i celu — i to go uniewinnia, to wyjaśnia owe niedostatki, na które choć w kilku słowach wskazać byliśmy zniewoleni.

Cóż one zresztą znaczą wobec rozlicznych zalet, które cechują przeróbki Szujskiego z Arystofanesa! Niechaj czytelnik sam

osądzi choćby z przytoczonych poniżej ustępów, które nie mogą atoli ani w przybliżeniu dać wyobrażenia o całości! Jeżeli w ogóle z dramatu jakiegobądź trudno wyrwać jakis odrębny ustęp, któryby wystarczał sam dla siebie, szczególnie trudną to jest rzecz u Arystofanesa.

Przytaczam najpierw krótki urywek z pierwszej pracy, *Rycerzy* Na *proskeniion* czyli *logion*, t. j., mówiąc dzisiejszym sposobem, na scenie — widzimy dwóch niewolników, którzy reprezentują dwóch sławnych ówczesnych wodzów ateńskich: Demostenesa i Nikiasza. Znajdują się oni w służbie u dzieciniałego starca *Demosa* (tj. u ludu ateńskiego), który przed niejakim czasem sprowadził sobie innego jeszcze niewolnika, rodem z Paflagonii — garbarza Kleona. Ten owdładnawszy panem jak najzupełniej, nie szczędzi Demostenesowi i Nikiaszowi plag i razów. Lecc posłuchajmyż charakterystyki przybłądy paflagońskiego z ust Demostenesa, który przetrwał rozmowę z towarzyszem swej niedoli, a zwraca się wprost do publiczności:

Otóż panowie: mamy pryncypała, Gorączkę, mruka, wściekła, świszczypała, Starego głucha: Demos skapryzowany. Ten na ostatnim targu kupił sobie Garbarza franta, co w swojej osobie Wszystkie łączy podstępny i zdrady, A gdy my z starcem nie możemy już rady Dać sobie, Kleon, ów garbarz przebiegły, Zbadał go wkrótce, łasił się uległy; Lizał się, schlebiał, widział w chwałę blasku, Iż na rzemiennym głupca wodzi pasku. — Otóż Demosiu spisałeś się dzielnie, Teraz ci tylko pohulać weselnie; Pić, jeść do sytu! — I nuż z taką mową, Porwie jednemu z nas to albo owo: Pod nos mu stawia i podziękę zbiera. Niedawno, pomnę, wyborna zaciera

trzej ale także językiem korespondencji z władzami i z publicznością, krajowe będą mieli zabezpieczony przystęp do posad przy zarządzie kolei. Skoro zaś w ten sposób zarząd kolei państwowych zrosnie się z interesami kraju, interesa te będą mogły liczyć na uwzględnienie tak pod względem komercyjnym, jako też pod względem robót i dostaw na potrzeby samychże kolei. Na takich opierając się motywach, wniósł p. Jaworski, aby Koło poleciło komisji parlamentarnej, iżby w celu uzyskania dla galicyjskich kolei rządowych odrębnej, w stolicy kraju urzędującej rady zawiadowczej, wszelkiego dołożyła starania.

Wniosek sprawozdawcy został wymownie i gorąco poparty przez p. Kozłowskiego, który na podstawie długiego doświadczenia i fachowej wiadomości rzucił wiele światła na przedmiot obrady. Wykazał on, że wiele czynności, załatwianych dotychczas przez dyrekcje wiedeńskie, z pożytkiem dla samych kolei można by decentralizować, że mylnie obawiają się niektórzy, aby względy wojskowe nie stanęły na przeszkodzie takiej decentralizacji, i że, gdy pierwszy krok w tym kierunku uczyniła kolej Czerniowiecka, kolej Karola Ludwika wstąpi z pewnością w jej ślady, a o kolei Łupkowskiej nie ma powodu rozprawiać, bo objęcie jej zawiadowania przez rząd jest kwestyą tylko czasu. Obszernie wyliczył swoje poglądy także p. Zacharyewicz, a po długiej dyskusji, w której czynny przyjęli udział przewodniczący, tudzież pp. Chrzanowski, Hausner, Czajkowski, Smarzewski i inni, Koło przyjęło wniosek sprawozdawcy, a nadto wybrało deputację złożoną z J. Eksc. p. Grocholskiego i pp. Jaworskiego i Hausnera, która uchwałą Koła, jako gorące żądanie kraju p. ministrowi handlu przedstawi.

Wczoraj także na innym miejscu sprawa zarządu kolei państwowych była przedmiotem obrad. W ankiecie zwołanej dawno dla spraw kolejowych przez br. Pino, która wczoraj zamknęła czynność swoją, p. Hönl z Bukowiny wniósł żądanie, aby wszelkie koleje państwowe, bez względu na kraj, w którym się znajdują, poddały pod jedną centralną radę zawiadowczą, istniejącą już w Wiedniu, i wniosek ten jednomyślnie został przyjęty. Jednomyślnie ta zadziwiła Koło polskie, któremu wiadomo, że jeden z jego członków zasiada w tej ankiecie. Wyjaśnienie tego zajścia niezawodnie nastąpi. Tymczasem rząd będzie miał z jednej i z drugiej strony przedstawione motywowane żądania, a rozstrzygnięcie swoje oprze on na względach czysto fachowych, przyczem jednak życzenie legalnej reprezentacji wielkiego koronnego kraju prawdopodobnie więcej na szali zaważy, niż życzenie p. Hönla, w ostatniej chwili bez dokładnego rozbioru przez ankiety przyjęte.

Dzisiejsze posiedzenie Izby poselskiej nacechowane było owym znuzeniem, które po wrażeniach walki o nowelę szkolną musiało nastąpić, jako naturalna reakcja. Przy takim stanie umysłów wnioski komisyjne z największą przechodzą łatwością i Izba załatwi zapewne cały szereg spraw, przygotowanych przez komisje. Tymczasem odbywają się jednocześnie trzy ankiety: w ko-

misji przemysłowej o godzinach pracy dziennej w fabrykach i warsztatach rękoźmiennych, w komisji dla spraw społeczno-ekonomicznych o tym samym przedmiocie w zastosowaniu do górnictwa, na koniec w komisji akcyjnej o niektórych postanowieniach przedłożenia rządowego.

Rada państwa.

(CCCVIII posiedzenie Izby poselskiej.)

+ Wiedeń, 1go maja. (Kor. Gazety Lwowskiej.) Prezes Smolka zagaja posiedzenie o godzinie 11 min. 15. Na porządku dziennym obrady nad nowelą do ustawy wojskowej (o obronie krajowej). Komisja wojskowa zaleca projekt rządowy do przyjęcia z niektórymi zmianami.

Zapisałi się do głosu w dyskusji ogólnej pp. Rechbauer i Schöffel przeciw projektowi.

Pos. Rechbauer wywodzi, że wojskowe projekty rządu nie zgadzają się z tem, co mowa tronowa orzekła o oszczędnościach w wydatkach na armię. Już ustawa o przedłużeniu prawomocności ustawy z r. 1869 o sile zbrojnej na lat dziesięć nałożyła na ludność nowe ciężary; nowela niniejsza nakłada jeszcze dalsze, pomnażając kadry obrony krajowej i tworząc konnicę. Parlament ma się rzec praw swoich wobec tych zmian, chociaż to są zmiany nie tylko organizacyjne, które należą do władzy cesarskiej, lecz razem zmiany powiększające powinność wojskową. Mowa dowodzi tego szczegółowo na §§. 20 i 19, z których jeden mówi o zniesieniu wszystkich dotychczasowych ustaw o obronie krajowej, drugi o wyprowadzaniu wojsk obrony krajowej nawet za granicę państwa. Z tych względów mowa głosić będzie przeciw ustawie.

Pos. Schöffel dowodzi, że zmiany projektowane nowelą nie przyniosą pożytku sile zbrojnej; konnica może nawet stać się lekką armią, bo zamiast ćwiczeń ustawicznych będzie miała ćwiczenia tylko przez kilka tygodni w roku. Nowela sprowadzi tylko nowy ciężar na ludność, finansowy i służbowy. Oświadczając, że nowela niniejsza jest uzupełnieniem reorganizacji armii, którą podjęto w roku zeszłym, a której mowa się sprzeciwiał, zapowiada, iż będzie głosił przeciw noweli, bo nie chce przyczynić się do rozdrabniania armii na cząstki terytorjalne. (Huczne brawa z lewicy.)

Minister obrony krajowej hr. Welsersheimb odparł zwycięsko te zarzuty w mowie, którą w obszernym streszczeniu podaliśmy pozawczoraj.

Pos. Rechbauer podtrzymuje swoje twierdzenie przeciw wywodom ministra, zapewniając, że nie względy stronnicze nakłaniają go do opozycji przeciw noweli.

Na przemówieniu sprawozdawcy komisji w obronie noweli kończy się dyskusja ogólna. Znaczną większość głosów uchwalono wziąć projekt pod dyskusję szczegółową.

Na tem przerwano obrady.

Prezes oznajmia, że wybory do delegacji odbędą się na posiedzeniu wieczornem dnia 8 b. m. i ogłasza rezultat wyboru dokonanego na początku posiedzenia. Wybrani są: pp. Chrzanowski, Biliński, Zacharyewicz, Schwarzenberg, Krejczy, Schindler, Graf, Margheri, Zallinger, Exner, Proskowetz, Edw. Süß, Terlago, Hock, Millevoi.

Koniec posiedzenia o godz. 1 min. 50. Następane jutro.

(CCCIX posiedzenie Izby poselskiej.)

+ Wiedeń, 2 maja (Koresp. Gaz. Lwowskiej.) Prezes Smolka zagaja posiedzenie o godz. 11 min. 15. Pos. Hulinka otrzymuje urlop na tydzień.

Od rządu wniesiono umowę z Francją o przedłużeniu konwencji handlowej, którą na wniosek pos. Keila przekazano komisji ekonomicznej.

Na porządku dziennym dyskusja szczegółowa nad nowelą ustawy wojskowej (o obronie krajowej).

Do §. 1go, który stanowi, że „organizacja obrony krajowej należy do cesarza“, zabiera głos pos. Hackelberg i zwalcza ten przepis o tyle, że pomnożenie ciężarów, połączone z organizacją, należeć powinno do parlamentu. Przyjęto §. 1szy bez zmiany. Dalszy przebieg obrad był nadzwyczaj i niespodziewanie szybki; przyjmowano paragrafy bez dyskusji lub po krótszej dyskusji.

Przy §. 6tym (o czasie ćwiczeń landwery) pos. Schöffel zażądał odesłania go do komisji dla lepszej stylizacji, ale wniosek ten odrzucono.

Do §. 17go (o sprawach obrony krajowej w ogóle) pos. Dubsky wnosi rezolucję o zmianę przepisów dla komisji remontowych, aby znosiły się bezpośrednio z hodojcami koni, a nie uciekały się do pośrednictwa handlarzy, a to w interesie zarówno skarbu, jak ludności. Rezolucję tę jednomyślnie przyjęto.

Do §. 20go (klauzula wykonawcza) pos. Wiesenburg wnosi rezolucję, wzywającą rząd, aby przy asenterunku robotników i osób mniej zamożnych powodował się jaknajdalej posuniętą względnością. Rezolucję tę jednomyślnie przyjęto.

Ustawa w drugim czytaniu uchwalona. Następują obrady nad ustawą o utrzymaniu katastru podatku gruntowego w ewidencji.

W dyskusji ogólnej nikt głosu nie zabiera. W szczególnej uchwalono §§. 1—42 bez rozpraw. Paragraf 43ci powołuje się na ustawę o niektórych zmianach w ustawie o księgach hipotecznych, która nie wyszła jeszcze z pod obrad komisyjnych; dla tego pos. Keil wnosi, aby zawiesić obrady nad §. 43cim. Sprawozdawca komisji pos. Meznik przynajmniej, że ustawa przychodząca do skutku nie może powoływać się na ustawę, która ma dopiero przyjść do skutku ale mniema, że można uchwalić §. 43ci w drugim czytaniu, a właściwy cytat w nim położyć w trzecim czytaniu. Paragraf 43ci przyjęto, resztę ustawy przyjęto bez dyskusji.

Do ustawy tej dodana jest rezolucja pos. Doblhoffa, którą zamiast wydrukować już w sprawozdaniu komisji, dziś dopiero rozdano w druku osobno. Z tego względu pos. Fürnkranz sprzeciwia się rozpoczęciu dziś już obrad nad rezolucją. Izba uchwała odroczyć je do trzeciego czytania ustawy.

Połączone z tą ustawą projekty o uregulowaniu plac dla urzędników katastralnych i o kredycie dodatkowym na te place uchwalono bez dyskusji.

Prezes oznajmia, że ze względu na tak szybkie załatwienie przedmiotów dzisiejszego porządku dziennego nie potrzeba już posiedzenia wieczornego dla wyboru delegacji, że przeto wybór ten odbędzie się we wtorek dnia 8go b. m. o godz. 10 rano. Dalej prezes ustanawia porządek dzienny posiedzenia następnego i kładzie na nim także trzecie czytanie ustawy o ewidencji katastru podatku gruntowego.

Pos. Schaup zauważa, że położenie właściwego cytatu w §. 43cim nie pozwala jeszcze położyć trzeciego czytania ustawy tej na porządku dziennym posiedzenia następnego, bo zacytowana ustawa nie będzie jeszcze gotowa.

Wiceprezes Lobkowicz, który podczas obrad nad §. 43 prezydował, oświadcza, że Izba nie nie uchwaliła o odroczeniu trzeciego czytania.

Pos. Schaup wytyka, że między oświadczeniem sprawozdawcy komisji a większością Izby zachodzi tedy jaskrawa sprzeczność. (Niepokój.)

Prezes Smolka oświadcza, że skoro nie ma uchwały Izby, niema przyczyny, żeby nie kłaść trzeciego czytania na następnym porządku dziennym.

Koniec posiedzenia o godz. 1 min 40. Następane w piątek.

Dyskusja nad nowelą szkolną

Z przemówienia pos. Kłacza.

W całej tej rozwekłej dyskusji nad nowelą szkolną najwydatniejszym momentem jest ustawiczne oskarżanie posłów z Galicji za ich zachowanie się w tej sprawie. Są oskarżani, że chociaż najmniejszego nie mają w tem interesu, aby ustawa przyszła do skutku, jednak za nią głosują i innym ją narzucają. Pos. Czerkawski wyłuszczył wczoraj pobudki, które nakłaniają Koło polskie do głosowania za ustawą, a żądania wyjątków dla Galicji. Panowie! Że posłowie z Galicji pomagają w przeprowadzeniu noweli tej w Izbie, wyszcie sami temu winni, bo jak sam pos. Plener przypomniał, rezolucja sejmowa galicyjskiego z r. 1868, wniesiona tu do Izby, ale odrzucona, miała na celu wyłączenie posłów z Galicji od obrad tej Izby nad sprawami wyznań i oświecenia.

Pos. Plener powiedział, że Niemcy w Austrii zawsze żywili sympatyę dla Polaków, że sympatyę tę znajdowały wyraz w dziennikach i tu także w wys. Izbie. Wyznają, że sympatyę tę szczególnie głośno odzywały się wtedy, gdy chodziło o machinację przeciw innym frakcyom słowiańskim. (Huczne brawa z prawicy.) Gdy atoli chodziło o korzyści dla Polaków, wtedy pokazywano im rachunek i mówiono, że kraj ich jest bierny wobec skarbu, że przeto nie powinni też mieć głosu tu w Izbie. (Wesołość na prawicy.) Korzyści pragnie lewica zawsze tylko dla siebie. (Huczne brawa z prawicy.) Przypominam tylko dyskusję o regulacji podatku gruntowego; wyecieczki przeciw Polakom były wówczas jeszcze silniejsze niż dzisiaj, tak, że zmarły pos. Krzeczunowicz na owym pamiętnym posiedzeniu wieczornem powiedział. Polacy czują się w Wiedniu jak w kraju nieprzyjacielskim. (Wybornie! z prawicy.)

Mowca prostuje dalej to, co pos. Plener odpowiedział pos. Dzieduszyckiemu o parlamencie angielskim, i tak kończy ten ustęp: Jedno całkiem na pewno mogę powiedzieć pos. Plenerowi, t. j., że w Anglii żaden jeszcze minister, żaden poseł nie zarzucił Irlandczykom, że kraj ich jest bierny wobec skarbu angielskiego. (Huczne brawa z prawicy; wrzawa na lewicy.) Skoro panowie z lewicy zawsze wyjeżdżacie z tym argumentem o krajach ze stanem biernym a czynnym, muszę wam zaprzeczyć to, czem ustawicznie się chęlnie, muszę wam zaprzeczyć, jakobyście byli piastunami idei austriackiej. (Brawa z prawicy.) Kto w ten sposób kraj przeciw krajowi podnieca, nie jest piastunem, lecz burzycielem idei austriackiej. (Huczne brawa i oklaski z prawicy.)

* * *

Z mowy pos. Lienbachera.

Muszę poświęcić słów kilka naprzód wczorajszej mowie pos. Kowalskiego. Wyznaję, że przez te dwa tygodnie dyskusji nad nowelą szkolną przyzwyczaiłem się już do karkołomnych sztuk i skoków logicznych; ale pos. Kowalski wywołał wemnie podziw, bo wszystkich przesadził. Zastosowując cytat z Uhlanda do położenia Rusinów w Galicji powiedział — *ipsissima verba* — że „niech już lichu bierze“. Zapewniał, że zdemaskuje nas Filistynów. Nie oddam mu pięknem za nadobne; niech ten Filistyn zniknie pod mównicą (*wesołość na prawicy*); ale za to ja coś zdemaskuję, t. j. logikę pos. Kowalskiego.

Zwalczając wywody mowców Koła polskiego, którzy nie chcą §. 48go noweli dla tego, żeby żydzi nie obejmowali posad nauczycieli i kierowników szkół chrześcijańskich, pos. Kowalski użył za argument „roztropności“ żydowskiej. Powiedział — *ipsissima verba*: „Żydzi w Galicji są tak roztropni, że nie cisną się do nauczania religii w szkołach“. Uznają najzupełniej „roztropność“ żydów, nawet galicyjskich, ale mniemam, że nie potrzeba aż żydowskiej roztropności, żeby nie czynić tego, czego nie można. A żydzi nie mogą przecież udzielać nauki religii chrześcijańskiej dzieciom chrześcijańskim. Czyż pos. Kowalski, gdyby był metropolitą lwowskim, dałby im *missionem canonicam*?

Ale wydarzyło mu się jeszcze coś gorszego. Motywując, dlaczego nie potrzeba wcale zmieniać ustawy szkolnej z r. 1869, powołał się na dwa rozporządzenia, które sam w jednym z poprzednich przemówień moich zacytowałem. Oba te rozporządzenia atoli odnoszą się nie do Galicji, lecz jedno tylko do Dolnej Austrii, drugie tylko do Styrii; nie pojmuje przeto, co by z nich wypływać mogło dla Galicji. Pos. Kowalski zaś chciał z dwóch rozporządzeń tych wydedukować, że niepodobieństwem jest dla żydów w Galicji, żeby się dostali na posady kierowników szkół chrześcijańskich.

Dla czegożby kierownictwo szkół Rusinom miało być nieprzystępne, tego nie pojmuje. Paragraf 75ty, a względnie 48my, mówi tylko o wyznaniu, które przeciw nie stanowi o narodowości. Zresztą właśnie w sku-

Lakońska, moja zgotowana dłonią
Stoi — toć myślę, że się za nią skłonią
I podziękują. Gdzie tam! Wymyszkował
Hultaj i podał, że ja sam zgotowałem,
Bez mej zasługi. Przy stole bat duży
Dzierżąc; sam jeden Demosowi służy;
A gdy nabrzesz, że starzec zgłupieje,
Nieszczędzi oszczerstw, srogie bajki leje;
Znęca na innych a potem wesoło
Obiega nasze przeleknięte koło:
A co mi dacie? Widzicie, żem srogi,
Dla moich wrogów hak albo batogi.
Co możemy, dajem wię na zawołanie,
Byle nas Demos nie zdeptał nogami.

Szujski wyrzucił z powyższego ustępu wszystko, co przypomina stosunki V wieku przed Chr., co nosi na sobie barwę grecko-atańską, a uogólnił treść jego niemal do tego stopnia, że nieledwie do każdego demagoga słowa te zastosowaćby można. Ale mimo opuszczenia szczegółów, opis nie stracił na wyrazistości i jedności; Szujski potrafił go ująć treściwie, dobierając słów dobitnych i znaczących.

Z Ptaków przytoczę jeden krótki urywek, znany powszechnie z udatnego obrazowania natury ptasiej; i Szujskiemu powiódł się on znakomicie. Dudek zwołuje zewsząd cały ród skrzydlaty, aby założyć *Chmurkukuk-łopol*, osobne miasto i państwo w obłokach, z którego ptaki rządzić mają światem całym:

„Epopi, popopo, popoi
Jo! ito, ito.
O, chodźcie skrzydłata
Braćia, co swobodnie lata
Gdzie rolnika łan,
Chodźcie zjadacze jęczmienia,
Co w skoczny łan
Oblatujcie
Obkakujcie

Zagony pełne nasienia
I głową kręcicie
I wdzięcznie nucicie:
Tio to! tio to! tio to!
I wy także,
Wy z ogrodu,
Wy od wschodu
I zachodu,
W bluszczu gałązkach, w krzakach gór
Igrający chór
Z jagód żyjący
I śpiewający:
Trioto, troto, triotobrix.
I wy, i wy,
Co w tym czasie po bagnach, po łące
Za muchami brodziecie
W Maratonu okolice
O chodźcie kuliku, bekasie!
I wy, co leciecie
Nad morze szumiące
Chodźcie! Stała się nowina:
Przyszdeł mąż, co ród cały ściągający szyć, do [czynu napomina.

Mądry zmysł, bystra głowa,
Wielki pomysł dla nas chowa.
Niech leci co żyje, niech leci co śpiewa,
Czy głosu używa:
Tororo! tororinx!
Czy woła: Kikkibau!
Czy piszczy: lilininx.“

Nawoływanie to pełne t. zw. *onomatopoi* przypomina równie doskonałą analogiczną: pieśń chóru żab w komedji Arystofanesowej tegoż nazwiska. W pieśni tej, spolszczonej udatnie przez Szujskiego w *Rysie dziejów świata niechrześcijańskiego*, wołają żaby: „Bekerex, koax, koax.“

(Pokonczenie nastąpi.)

DR. LUDWIK ÓWIKLIŃSKI.

tek wyjęcia Galicyi z pod §. 48go wszystko tam pozostanie, jak jest dotychczas, a więc też wyjątek ten nie może wcale stanowić czegoś niekorzystnego dla Rusinów.

Przechodzę do wywodów pos. Plenera. Wzruszał sumienie reprezentantom Galicyi; przypomniał dawne rokowania, które nie doprowadziły do celu; czynił Polakom zarzut, że głosują dziś z politycznymi przeciwnikami lewicy i t. p. Nigdy nie mogą tego do brze pojąć, że tu z stanowiska niemiecko-narodowego czyni się Polakom zarzut, iż nie głosują z Niemcami, chociaż faktem jest, że owszem głosowali i głosują z Niemcami, chociaż nie z liberalnymi, to jednak z Niemcami konserwatystami; a zdaje mi się, że ze stanowiska narodowego równa to zasługa.

O sztuce pos. Plenera, który wyrachował, że większość prawicy jest właściwie mniejszością, mówić nie będę, bo argumentacja taka sama przez się upada. Gdy chodzi o to, żeby za pomocą głosów polskich zapewnić większość lewicy, wtedy sztucznego obrachunku tego nie robiono. (*Wesołość na prawicy*).

Dziwi mię, że lewica zawsze odgraża się szanownym posłem z Galicyi usposobieniem chłopów niemieckich. Czyż to nie z lewicy usłyszeliśmy przed kilkoma dniami wyrażenie, że ci którzy bronią noweli w interesie ludności wiejskiej, gdyby posunęli się tylko o krok dalej, mogliby powiedzieć, że bronią interesu żaków szkolnych? Skoro tak pogardliwie mówicie o chłopach, zkądże naraz tak wielką wagę przywiązujecie do ich usposobienia? (*Brawo z prawicy*.) Zresztą, nieprawda to, że ludność wiejska jest źle usposobiona dla tych, którzy głosują za nowelą! (*Burzliwe protesty z lewicy. Bardzo słuszenie z prawicy*.)

Że przy każdej sposobności czynicie szanownym posłem z Galicyi zarzut bierności ich kraju wobec skarbu, jest to nieszlachetnie; tak jest! — nieszlachetnie! Mogę powtórzyć się na mowy z lewicy (mowa posła Auspitzia w r. 1878), które wykazały zupełną bezzasadność tego argumentu.

Powiązano rzecz z galicyjskim funduszem indemnizacyjnym. Pos. Plenier był łaskaw zacytować słowa moje jako specjalnego sprawozdawcy komisji budżetowej. Ale sam wypowiedział, że dziś nie pora wypowiadać zdanie w tej sprawie. A więc i dla mnie nie pora, żebym je wypowiadał (*wesołość na prawicy*), stanowczo zaprzeczę tylko muszę zdaniu, jakoby w sprawie galicyjskiego funduszu indemnizacyjnego stanęła była jakakolwiek umowa ponieważ jako rekompensata. (Głosy z lewicy: *Antycypacja*.) Zupełny to fałsz; muszę go stanowczo odeprzeć. (*Huczne brawo z prawicy*.) Pomówimy o tem, gdy będzie czas po tem.

Powiedziano, że posłowie galicyjscy chcą tylko zemsty. Otóż gdy z nami głosują, jest to zemsta; ale gdyby panowie Polacy głosowali z lewicą, byłaby to pojednawczość, przymierze miłości i t. p. (*Wesołość na prawicy*.) My konserwatyści z krajów alpejskich należymy także do narodu niemieckiego, może nawet więcej niż wy. (*Śmiechy szydercze z lewicy; huczne brawo z prawicy*.)

P. Plenier ostreimi słowami gani powoływanie się tu w Izbie na wolę cesarską. Prawda że nie wolno powoływać się na nią w tym duchu, żeby nieodpowiedzialną Koronę czynić niekiedy odpowiedzialną; ale aby w państwie konstytucyjnym wcale już nie wolno było mówić w parlamencie o woli monarszej, stanowczo temu przeczę. Tak daleko nie zaszedł jeszcze nasz konstytucjonalizm, żeby o woli monarszej nie było wolno wspominać w korporacji konstytucyjnej.

Mówiono o rozkruszeniu Austrii, którego dopatrzono się w głosowaniu posłów z Galicyi za nowelą. Ale tuż potem sam poseł Plenier złożył wyznanie, które wybornie charakteryzuje owo oskarżenie. Wyznał, że lewica umawiała się z reprezentantami Galicyi o ustępstwa na rzecz Galicyi, ale umowy się rozbiły. Gdyby panowie reprezentanci Galicyi byli wówczas przyjęli, co im dawano, czyż nie byłoby to było rozkruszeniem Austrii? Że zaś reprezentanci Galicyi na podstawie terazniejszej konstytucyi uczestniczą w obradach tej Izby, czyż to nie dowód, iż sami przywiązują wielką wagę do ścieśnienia węzłów łączących wszystkie ludy i narody Austrii? (*Huczne brawo z prawicy*.) Przyczyniają się więc do tego, że tu reprezentowane jest całe państwo i wszystkie ludy jego.

Ma to być zachwianiem podstaw wolności, że panowie reprezentanci Galicyi głosują za nowelą. Któż kwestya wolności jest w noweli zalterowana? Ani jedna. Ani jedna! Są to swobody urojone, które wy macie na myśli, które atoli w rzeczywistości są obrazą uczuć ludu.

Mowca przechodzi następnie do postanowienia noweli o wyjątkach dla Galicyi i dowodzi, że uchwalona przez lewicę ustawa szkolna z r. 1869 tak samo nadaje Galicyi stanowisko wyjątkowe jak nowela. Tak np. § 74 ustawy z r. 1869 wyraźnie powiada,

że postanowienia jej kompetencyjne nie odnoszą się do krajów, w których już są umowane ustawami krajowymi, i że ustawa nie narusza też regulaminu galicyjskiej krajowej Rady szkolnej. Galicya zaś prócz tego regulaminu ma ustawę krajową o szkołach ludowych już z r. 1867. A czyż § 74 ustawy państwowej z r. 1869 miały być tylko dobrym do zakonserwowania w spirytusie jak nieżywy organizm, zamiast żeby był wykonywany w życiu rzeczywistym? Zresztą wyjątek dla Galicyi ma na celu zachować w Galicyi właśnie to, co sama lewica dawniej postanowiła. (*Huczne brawo z prawicy*.)

SPRAWY ZAGRANICZNE

(Przymierze trzech mocarstw).

Na wtorkowym posiedzeniu senatu francuskiego wystosował książę de Broglie zapowiedzianą już przedtem interpelację do ministra spraw zagranicznych o przymierzu trzech mocarstw Europy środkowej. Uzupełniając krótkie telegraficzne sprawozdanie, podajemy w obszerniejszym streszczeniu tak treść samej interpelacji, jak i odpowiedź p. Challemeil-Lacour. Książę Broglie tak uzasadniał swoją interpelację: Z oświadczeń złożonych w parlamentach węgierskim i włoskim wynika, że w ciągu roku zawarte zostały pomiędzy Niemcami, Austrią i Włochami stypulacje dyplomatyczne. Czy może minister spraw zagranicznych udzielić wiadomości o tym przedmiocie i o warunkach traktatów, czy może zapewnić, że stypulacje te nie zagrażają pod żadnym względem interesom Francyi i jej akcji w sprawach europejskich, do jakiej jest uprawnioną? Wszystkie prawie parlamenty poruszyły kwestyę potrójnego przymierza, gdyby więc sprawę tę pominął francuski parlament milczeniem, to powiedziano, że albo jesteście nieprzezorni, albo dziwnie apatyczni, albo nakoniec, że parlament republikański nie posiada nawet takiej wolności jak inne parlamenty. Być może, że o porozumieniu trzech mocarstw nie wie minister tego wszystkiego, coby chciał wiedzieć, albo nie może wszystkiego powiedzieć, ale obowiązkiem jego jest, dopomóc opinii publicznej do wyrobienia sobie zdania o tem porozumieniu. Głoszą, że porozumienie ma na celu utrwalenie pokoju. Gdzież jest jednak niebezpieczeństwo, któreby zagrażało pokojowi? Od ukończenia wojny turecko-rosyjskiej nie znajdujemy pod tym względem podstawy dla przymierza potrójnego. Szukając innej przyczyny, nie znajdujemy jej także w potrzebie obrony terytorjalnego *status quo*, gdyż obecnemu stanowi nie nie zagraża, a szczególnie nie nie grozi Włochom. Jest tedy rzeczą jasną, że mamy do czynienia z przymierzem zaczepno-odpornem. Z trzech mocarstw sprzymierzonych dwa bezpośrednio sąsiadują z Francją, co zawsze wieść może do pewnych starć. Okoliczność ta musi niepokoić każdego ministra. Gdy przygotowano sytuację dzisiejszą, mówiono nam, że rząd nie myśli o przymierzu z Rosyją, lecz z Anglią. Od wypadków egipskich jednak nie może już być mowy o przymierzu angielskim. Znajdujemy się zatem w położeniu kompletnego odosobnienia a w skutek tego skazani jesteśmy na bezsilność. Pragnąłbym, żeby obawy moje zostały rozwiane. Grożono nam przymierzem włosko-niemieckim, które obecnie istnieje. Powiedziano, że przymierze potrójne jest tarczą obronną dla republiki, ale przekonany jestem, iż rząd nie przyjmie tej obrony. Musimy koniecznie mieć z ust ministra zapewnienie, że nie obawia się żadnych zakłóceń zewnętrznych.

Minister spraw zagranicznych Challemeil-Lacour odpowiedział: Gdy książę de Broglie zapowiedział, że chce zwrócić się do mnie z interpelacją, byłem niezdecydowany, lubo zapowiedź wychodziła od znakomitego mowcy i byłego ministra. Zastanawiałem się jednak, w jaki sposób może mię pytać o fakt, zastąpiły dotąd tajemniczością, której relacje dotychczasowe nie usunęły. Wezwano mię, żebym wyjaśnił, jakie mogą być skutki samego faktu. Ażby dyskutować nad rzeczą, musiałby książę de Broglie sam rzucić więcej nieco na swoje pytanie światła. Kiedy w dniu 26 kwietnia zapytano o to Gladstona, odwołał się do oświadczeń złożonych w węgierskim i włoskim parlamencie. Mogłbym też samo uczynić, ale oba te oświadczenia nie są identyczne. Gdybym chciał zasadniczo przedmiot ten roztrząsać, musiałbym wybrać interpretację, mającą prawdopodobieństwo za sobą, ale i to pozostałoby domysłem. Posiadamy agentów, którzy obowiązkiem informować nas; trudno jednak wymagać, żeby czujność ich była nieomylną. O wielu zajęciach nie więcej wiemy nad to, co odgadnąć, lub co im zakomunikowane zostanie. Dlatego też w skutek takiej niepewności jedynie roztropnem stanowiskiem w obradach jest wstrzemięźliwość.

(*Seiner, niezadowolenie na prawicy.*) Bardzo wiele pobudek skłaniałoby raczej do milczenia. Książę de Broglie nie zależy na tem, czy postawione pytanie sprawi ambaras ministrowi republikańskiemu. Mogłoby się jednak książę zastanowić, że niejedno pytanie bywa nie na czasie, bo może spowodować nie miłe następstwa nie tylko dla republiki, ale i dla Francyi, której dobro tak dobrze jemu jak mnie na sercu leży. (*Oklaski z lewicy*.) Następstwa te jednak nie powstrzymały go. Przyjmuję zatem interpelację, ażeby dać dowód uszanowania dla prawa konstytucyjnego, ale przyjmując ją, nie jestem obowiązany odpowiadać szczegółowo. W dalszym ciągu przyznaje minister, że istnieje pewne zbliżenie trzech mocarstw i nie jest to bez znaczenia, ale rzecz ta od dawna była znana i nie wprowadziła nowego żywiołu do polityki europejskiej. Od chwili odwiedzin króla włoskiego w Wiedniu rozprawiano o następstwach tego faktu, ale to nie wywołało wielkiego wrażenia. W rokowaniach starano się o zaznaczenie, że nie chodzi bynajmniej o nieprzyjazne zamiary wobec Francyi. W r. 1879, gdy książę de Broglie był ministrem, odwiedzał Wiktor Emanuel Wiedeń a następnie Berlin. Ks. Broglie powinien się być wtedy zastanowić i niepokoić następstwami, gdyby zbyt czynie nie był zwracał uwagi na inne królewskie odwiedziny. (*Śmiech i oklaski z lewicy*.) Minister przypomina zjazydy monarsze roku 1875, co się więc dzisiaj dzieje, nie jest nowością, i ma związek z przeszłością, jest jednym słowem dalszym ciągiem konstellacji, która trwa dotąd. Czy umowy, o których nadmieniał ks. Broglie, usprawiedliwione są ideą pokojową, czy są wynikiem polityki konserwatywnej i czy mają na oku Francję, to byłoby rzeczy nader zajmujące, byleby tylko można się dowiedzieć o tem. Mancini i Tisza protestowali uroczyście przeciw wszelkiej myśli nieprzyjaznej dla Francyi. W szczość tych zapewnień wierzyć musimy, gdyż byłoby nieroztropnością przypuszczać plany zaczepne. Mowca mniema, że zapewnienia pokojowe wobec Europy złożone mają wielką wartość, bo zaden poważny mąż stanu nie może powziąć myśli wykluczenia Francyi z koncertu europejskiego, a uderzenie na Francję nie byłoby także tak łatwym. (*Oklaski z lewicy*.) Czuwamy zresztą nad poruszonemi faktami z uwagą, na jaką zasługują, nie podzieliamy tylko obaw księcia Broglie, chociaż znowu nie usypiają nas naiwne iluzje bezpieczeństwa zupełnego. Staraj się być, ażebyśmy zajęli w świecie stanowisko, do jakiego jesteśmy uprawnieni. Wypadek, o którym mowa, nie zmienia sytuacji i mam nadzieję, że w stosunkach do mocarstw i w naszym postępowaniu nie zajdzie żadna zmiana. Podobają się księciu zwrócić uwagę na nasze odosobnienie i bezsilność, a ja sądzę, że stosujemy się tylko do wymagań czasu. Ograniczymy się na razie na utrzymaniu przyjaznych stosunków z mocarstwami. Mogą zachodzić niekiedy nieporozumienia, ale od tego jest dyplomacja, ażeby je łagodziła. Postanowiliśmy uzbroid się w cierpliwość i dobrą wolę, nie ustępując jednak tam, gdzie idzie o honor i usprawiedliwione interesy Francyi. Nie ukrywamy niczego przed parlamentem i nigdy niczego nie zataimy. Nieporozumienia wszelkie możemy łatwo usunąć pojednawczem postępowaniem, a nikt nam nie może zarzucić myśli przeciw pokojowi skierowanej. To wiadomo powszechnie i to wy starcza. Szanujemy prawa innych nie poświęcając własnych i liczymy w tej mierze na wzajemność. Francya jest wyższą nad drobne zawiści. Otoczona podejrzliwemi państwami, nie może spotykać usposobień bardzo przychylnych, spodziewamy się jednak, że roztropnością, wolno myślnością i uczciwością w polityce zmienimy na lepsze to usposobienie. Tymczasem obowiązkiem naszym będzie czujność; będziemy ostrożni. Spodziewam się, że senatowi wystarczą moje oświadczenia i sądzę, że nie powiedziałem za wiele. Kończę oświadczeniem ponownem, że w pewnych chwilach najlepiej się okazuje godność i dumę mileżniem.

KRONIKA

— **Awans majowy.** W stanie czynnym galicyjskich batalionów pieszych obrony krajowej mianowani: podpułkownicy Mateusz Maruniak Piskorski, komendant batalionu przemyskiego, Leon Wawrausch, komendant batalionu lwowskiego i August Tempis, pułkownikami z pozostawieniem na dotychczasowym stanowisku; a kapitan I klasy Karol Rischka majorem.

Major Wincenty Kwiatkowski, komendant batalionu stanisławowskiego, przeniesiony do batalionu tarnowskiego, a kapitan I klasy Wilhelm Zathay z batalionu kolbuszowskiego do stanisławowskiego.

Mianowani dalej: porucznicy Kamil Wayer Stromwell, Alojzy Gross, Teofil Skrzywanek, Alojzy Riess, Karol Nahlik, Jan Minkusz, Leopold Kruzlewski i Filip Schneider, kapitanami

II klasy; podporucznik Mikołaj Cseko porucznikiem, a kadeci zastępcy oficersey Ludwik Schebstak, Febus Altmann i Józef Fortner podporucznikami.

Porucznik Wilhelm Schneider, oficer ewidencyj i zawiadostwa w batalionie samborskim, mianowany kapitanem II klasy.

W nieczynnym stanie galic. batalionów pieszych obrony krajowej mianowani: porucznicy Gustaw Denkstein i Edward Tarnawiecki kapitanami II klasy; a kadeci Józef Kummerer Kummingsberg i Adolf Motyka podporucznikami.

Kapitan I klasy Jan Pinkas, w ewidencyj batalionu krakowskiego, sędzia karny przy ekspozyturze sądu obrony krajowej w Krakowie, mianowany majorem z pozostawieniem na dotychczasowym stanowisku.

Intendent obrony krajowej Leopold z Polkowa Konopacki, referent ekonomiczny przy komendzie obrony krajowej we Lwowie, mianowany starszym intendentem II klasy; a podintendent Jan Burian, z nieczynnego stanu batalionu wadowickiego, kapitanem I klasy i przeniesiony zarazem w stan czynny.

Intendent obrony krajowej Wiktor Machniewski, przydzielony do komendy obrony kraj. we Lwowie, na podstawie superarbitru przeniesiony w stan spoczynku.

— **Najj. Pan** raczył najłaskawiej udzielić z prywatnej Swej szkatuły gminie Strepotów, w powiecie kamioneckim, 50 zł. zapomogi na wykończenie budowy szkoły.

— **JE. pan** Namiestnik hr. Alfred Potocki wyjeżdża dopiero dziś wieczór do Krakowa na doroczne posiedzenie Akademii umiejętności, które z powodu święta wczorajszego odłożone zostało na jutro.

— **Obywatelstwo honorowe.** Rada gminna miasta Bełża nadała JE. panu ministrowi dr. baronowi Floryanowi Ziemiańskiemu honorowe obywatelstwo.

(**m**) **Towarzystwo tatrańskie.** Na podstawie uchwały nadzwyczajnego zgromadzenia towarzystwa tatrańskiego i statutów zatwierdzonych przez Namiestnictwo w dniu 7 kwietnia, ukonstytuował się wczoraj oddział lwowski rzeczonożycielskiego, w miejsce rozwiązanego oddziału Stryjsko-Drohobyckiego. Nowy oddział lwowski, liczący już obecnie blisko 200 członków, obejmować będzie powiaty: Lwów, Bóbrka, Żydaczów, Stryj, Turka, Staremiasto, Sambor, Drohobycz, Rudki i Gródek. Celem oddziału jest umiejętne badanie Karpat, zachęcanie do ich zwiedzania, ochrona rzadkich gatunków zwierząt i roślin halskich i popieranie właściwych okolicom górskim gałęzi gospodarstwa i drobnego przemysłu górskiego. Władę uchwalonego preliminarza dochody oddziału w r. b. wynosić będą 884 zł., rozchody zaś 648 zł. Przewodniczącym oddziału lwowskiego wybrano przez aklamację JE. Włodzimierza hr. Dzieduszyckiego, jego zastępcą prof. ginn. Łomnickiego, a do wydziału zostali powołani na 3 lata pp. Hołowkiewicz, Petelenz, dr. Stromenger, Turkawski, Sontag i Bisnikowski. Na zastępców wydziałowych zostali powołani pp. Dzedziński, Elsner, Franz, dr. Hirschberg, Richtmann i Strzelecki Henryk. Reprezentantem oddziału lwowskiego w wydziale towarzystwa w Krakowie został wybrany p. Heppel. Nadto zasiadać będą w wydziale lwowskiego oddziału dotychczasowi delegaci lwowscy. Na wniosek delegata drohobyckiego, p. Turczyńskiego, uchwalono zgromadzenie mianować 7 delegatów w Bóbrce, Żydaczowie, Stryju, Turce, Staremieście, Samborze i Drohobyczu, drugi zaś wniosek tego delegata co do urządzenia stacji klimatycznej w Skolem przekazano wydziałowi do zbadania.

(—) **Zgromadzenie tygodniowe** towarzystwa politechnicznego odbędzie się jutro, w sobotę, o godzinie 6 wieczorem, w sali rysunkowej miejskiego muzeum przemysłowego w ratuszu. P. Roman Gostkowski będzie miał wykład o pracy słońca.

* **Zapiski policyjne.** Skradziono pani R. F. ze strychu czarny płaszcz aksamitny, jedwabną suknię liliową i takąż popielatą, i 13 łokci materij brązowej wełnianej. — Złożono w policyi portmonetkę z kwotą 2 zł. 85 ct. i kartę zastawniczą zakładu kredytowego zastawniczego nr. 10 208, tudzież portmonetkę z kwotą 4 ct. i kartami zastawniczemi wspomnianego zakładu nr. 18.861, 19.708, 12.398, 13.713 16.413.

† **Zmarli** w ostatnich dniach: w Paryżu poseł peruwiański Torribio Sanz; tamże pisarz Emil Gigault de la Bedollière, w 71 roku życia.

— **Historyczna wystawa bronzów** otwarta została w austriackim muzeum w Wiedniu dnia 1 b. m. przez protektora Najd. Arcyksięcia Rainera. Wystawa rozpada się na dwa główne działy: wyrobów starożytnych i nowoczesnych. Wspaniałe okazy wystawił zarząd zbiorów dworskich.

— **P. Józef Lewinsky**, znany artysta dramatyczny, obchodząc w dniu 1 b. m. dwudziestą piątą rocznicę działalności swojej na scenie wiedeńskiego teatru nadwornego, był przedmiotem serdecznych owacyj ze strony publiczności, kolegów i przyjaciół i otrzymał mn.

stwo wspaniałych wieńców tudzież najrozmaitszych upominków.

— **Pod zarzutem sfałszowania** weksłów w sumie 45.000 zł. uwięziony został w Wiedniu cywilny inżynier Maurycy Feilbogen, rodem z Morawy. Oddał on do eskontowania bankowi Gausa akcept na węgierską koleją zachodnią, zaopatrzony w stamplę i podpisy dyrektorów tej kolei, a płaćny w zakładzie kredytowym. Gaus jednak, nie dowierając, zapytał telegraficznie dyrektora wspomnianej kolei w Peczucie i otrzymał odpowiedź, że weksel taki nie został przez nią wystawiony, w skutek czego spowodował aresztowanie Feilboga.

— **Zmowa** piekarzy w Wiedniu i dołożarki w Berlinie załatwiona już została pewnymi ustępstwami na rzecz pracujących.

— **Główna wygrana** węgierskich losów premiovych w kwocie 60.000 zł. przed dwoma jeszcze laty padła na los, zastawiony w banku kredytowym w Ołomuńcu, o czem dopiero w tych dniach się przekonano przy rewizji papierów wartościowych w tym banku. Właściciel losu nie jest dotąd odszukany. — W Wiedniu obiegała pogłoska, że główna wygrana przy odbyciu w tych dniach ciągnięciu losów z r. 1860 padła na los, znajdujący się w posiadaniu funduszu pomnika Mozartowskiego. Jeżeli pogłoska ta się sprawdzi, Mozart w najkrótszym już czasie mieć będzie wspaniałe pomniki w Wiedniu.

— **Wylewy** wiosenne w Bessarabii zrządziły w tym roku dotkliwe spustoszenia. W Kiszyniowie woda uszkodziła lub całkiem zniszczyła 181 domów; zabrała też dużo ruchomości i mostów. Ofiar w ludziach liczą około 10; w jednej wsi Ryskanach utonęło siedmiu właścicieli. — Z Kijowa donosi telegram dnia 1 b. m.: Dniepr wylewa; na przedmieściach 100 domów stoi pod wodą.

— **Wielką kradzież** popełniono w nocy na poniedziałek w mieszkaniu pewnego majstra szewskiego przy ulicy Wilhelmowskiej w Berlinie. Złoczyńcy, których jeszcze nie wysledzono, wyłamali kilkoro drzwi, szaf i komód tak, że nikt z domowników nie słyszał najmniejszego szelestu, i zabrali 33.320 mark w gotówce i papierach wartościowych.

— **Samobójstwo**. W Pradze otruł się sinkiem potasu znany tam powszechnie adwokat dr. Franciszek Schreiter, członek rady zarządczej czeskiej kolei północnej. Powód samobójstwa nie jest wiadomy.

— **O eksplozji gazu** w paryskim teatrze *Ambigu* donosi jeden z korespondentów: Godzina ósma zbliżała się i dano już znak rozpoczęcia przedstawienia. W chwili, kiedy wobec przepelnionej publicznością sali miała się podnieść zasłona, osoby, które znajdowały się na scenie, przerażone zostały gwałtowną detonacją. Garderoba komparsów w skutek bardzo silnego wybuchu gazu obrócona została w gruz, które przywały czternastu osób. W sali widzów na szczęście nie słyszano prawie huku i nie domyślano się niczego; a gdy sekretarz teatru p. Simon wystąpił przed kinokietki i oznajmił, iż z powodu nagłego zaślabiniecia p. Taillade, który grać miał główną rolę w sztuce, przedstawienie odbyć się nie może, publiczność uwierzyła temu zupełnie i rozeszła się spokojnie. Simon miał tyle przenośności, że nie kazał podnosić zasłony mając przemówić do publiczności, w przeciwnym bowiem razie dym byłby się dostał na salę, a nadto publiczność byłaby zobaczona popożach na scenie i uległa sama przestraszona. Zdumiewać może też fakt, iż przy tak gwałtownej eksplozji obyło się bez większego spustoszenia. Zburzona została jedynie wspomniana garderoba na czwartym piętrze, rozsadzona powała a w części także ściany. Okna w garderobie podobno były otwarte i gazy wybuchowe miały tym sposobem ujście na zewnątrz. Mimo to czternastu statystów, którzy padli ofiarą katastrofy, doznało po największej części ciężkiego uszkodzenia. Podziwiać należy szybkość, z jaką wszelka pomoc stawiała się na miejscu wypadku. W niespełna pięć minut policja, straż pożarna i lekarze pełnili już swój obowiązek. Tych ostatnich sprowadzono z najbliższych teatrów. Pożar, wzniecony wybuchem, szybko został stłumiony, rannych zaopatrzono na miejscu i przewieziono następnie do szpitala. Na zakończenie przytoczę ciekawy szczegół: W pierwszej chwili zabrakło noszy do transportu rannych. Zarządził temu komisarz policji w ten sposób, iż z pobliskiego teatru *Porte St. Martin* przyniesić kazał nosze teatralne, które w sensacyjnej sztuce *Belota Le Pavé de Paris* służyły do wniesienia ze sceny samobójcy. Zapomocą tego rekwiizytu scenicznego przeniesiono do szpitala pierwsze ofiary.

Rada miasta Lwowa.

(Posiedzenie z d. 2 maja).

(L.) Przewodniczący p. Dąbrowski. P. Heppel interpeluje prezydenta w sprawie opłakanego stanu dróg w mieście, i zapytuje, co prezydium uczynić zamierza, ażeby przedsiębiorca dostarczał kamienia w porę i w dostatecznej ilości.

P. Dąbrowski oświadcza, że tę spr-

wę przedłożył prezydentowi do zbadania i załatwienia.

Dr. Semilski w imieniu sekcji II przedłożył wnioski w sprawie udziału gminy w subskrypcji na pożyczkę krajową. Korzyści, jakie następcza ta pożyczka, są powszechnie uznane i tak magistrat jak sekcja przemawiają za udziałem w subskrypcji. Magistrat proponuje, ażeby gmina z własnych funduszy subskrybowała 35.000 zł. a z funduszy zostających pod zarządem gminy 65.000 zł. Sekcja II proponuje natomiast subskrybować z własnych tylko funduszy w sumie 100.000 zł., w którym to celu miałyby być sprzedane obligacje indemnizacyjne z funduszu żelaznego, tudzież część listów hipotecznych. Rada bez dyskusji przyjęła jednogłośnie wniosek sekcji II, a nadto przyjęła dodatkowy wniosek dr. Zgórskiego, ażeby gmina subskrybowała w galicyjskiej kasie oszczędności.

Dr. Blumenfeld przedłożył wniosek nagły w sprawie przyjęcia do gminy tutejszej p. Juliusza Jaxy Dembickiego, c. k. wicekonsula w Prewesie, w południowej Albanii. Rada przychyliła się do próby petenta i przyjęła go do związku gminy tutejszej za opłatą taksy 30 zł.

Imieniem sekcji II wnosi doktor Zucker, ażeby pretensję gminy o zwrot wartości rekwiizytów koszarowych, mundurów, ryszunków, które po objęciu przez rząd policyi bezpieczeństwa w r. 1852 przeszły w posiadanie skarbu, uznała Rada za umorzoną i wykreśliła ją z ksiąg ewidencyjnych, ale za to przy rokowaniach z rządem o pomoczenie straży bezpieczeństwa publicznego potrąciła pewną ryczałtową kwotę od ogólnej sumy, jaką gmina przyczynia się do utrzymania straży policyjnej.

Bez dyskusji przyjęła Rada ten wniosek.

Zakładowi kalek św. Łazarza przyznano tytułem subwencji 500 zł.

Pp. J. Wessely, przedsiębiorca urządzeń telefonicznych, i Bernhard Rosenfeld, kupiec, wnieśli prośbę o udzielenie im wyłącznego uprawnienia do ustawienia w pewnych punktach miasta motorów potrzebnych do wytwarzania elektryczności, tudzież potrzebnych maszyn i innych urządzeń do zakładania i utrzymywania duktów w celu elektrycznego oświetlenia. Ponieważ petenci nie przedłożyli szczegółowych planów, a domagają się nadto wyłącznego przywileju, więc właściwa sekcja proponuje odrzucenie próby przedsiębiorców, dających do zmonopolizowania przedsiębiorstwa.

P. Piepes mniema, że nie należałoby dawać pp. Wesselymu i Rosenfeldowi stanowczej odpowiedzi, lecz wypadałoby raczej prośby ich przekazać ankiecie, która do tychczas bada jeszcze projekta przedłożone przez innych przedsiębiorców.

P. Rudkowski odpowiada, że dzisiaj właśnie wpłynęła nowa oferta trzeciego przedsiębiorstwa, mimo to można już stanowczo załatwić prośbę pp. Wesselygo i Rosenfelda, jako zbyt ogólnikową. Panowie ci zresztą mają dość czasu do wniesienia nowej oferty opartej na szczegółach, z wykluczeniem warunku monopolu. Rada przyjęła wniosek przedstawiony przez p. Rudkowskiego.

Fundacyi hr. Skarbka uchwaliła Rada wypłacić przyznaną już dawniej subwencję w kwocie 1000 zł.; a następnie przyjęła do zatwierdzającej wiadomości sprawozdanie o rezultacie zakupu koni i inwentarza pociągowego dla wywozu śmiecia i nieczystości. Z preliminowanej kwoty 7000 zł. wydano na zakupno tylko 6280 zł. Za energiczne i bezinteresowne przeprowadzenie tej sprawy wyraziła Rada uznanie p. Michalskiemu. Uchwalono za rogatką Łyczakowską, na t. z. jurydyce *Jalowiec* wykopać studnię publiczną kosztem 1400 zł.; siasiedzi przyczynią się do tej budowy kwotą 515 zł.

Przyjęto do wiadomości akt kollaudacji budowy kanału w ulicy Grodeckiej. Na ten cel preliminowano 40.647 zł. Budowę objęto Towarzystwo przemysłowe z opustem 11 pre. kwoty preliminowanej; rzeczywiste zaś koszta budowy wynosiły 55.703 zł. a powodem tak znacznego przekroczenia preliminarza była okoliczność, że w górnej partji ulicy Grodeckiej trafiono na źródlika, które utrudniły budowę. Towarzystwo poniosło znaczne stratę i prosi o odszkodowanie w kwocie 10.364 zł., ale po dokładniejszym rozpatrzeniu pretensji zgodzono się tylko na wynagrodzenie w kwocie 1.914 zł.

W końcu, zgodnie z wnioskiem sekcji V (sprawozdawca dr. Gerstmann) uchwaliła Rada odstąpić od dotychczasowego zwyczaju wybierania najróżnorodniejszych komisji, specjalnych komitetów i ankiet, które wiele przyczyniały się do powikłania spraw i tamowały szybko akcję. Poprzednia reprezentacja miała aż 28 specjalnych komisji i ankiet. Obecnie uchwaliła Rada prócz 7 już wybranych komisji, które w myśl statutu muszą funkcjonować, wybrać jeszcze tylko komisję dla miejskiego zakładu sierót (wybrano pp. Michalskiego, ks. Odelgiewicza, Swisterskiego i dr. Zulińskiego).

Agendy wszystkich innych dawniejszych komisji, jak np. komisji dóbr, albo komisji dla podatku czynszowego, przechodzą na sekcję II, albo na inne sekcje.

Po wyczerpaniu prawie całego porządku dziennego odbyło się jeszcze posiedzenie tajne.

KRONIKA SĄDOWA

(Proces socjalistów.)

(L) W poprzednim numerze podaliśmy krótką wzmiankę o procesie socjalistów, który przedwczoraj rozpoczął się przed tutejszym trybunałem wyrokującym, pod przewodnictwem radcy p. Białoskórskiego. Rozprawa, prowadzona częściowo przy drzwiach zamkniętych, nie jest interesująca, i nie zawiera szczegółów, któreby nie były już znane czytelnikom z poprzednich liczących procesów tego rodzaju, przeprowadzonych we Lwowie i Krakowie, a poziom inteligencji oskarżonych nie wznosi się ponad pospolitą miarę, tak, że nawet ich obrona nie następcza nie ciekawego. Dla tych powodów podamy rozprawę tylko w najtreściwszych zarysach.

Prokuratory państwa oskarża: Michała Drabika, rodem ze Lwowa, liczącego 26 lat, szewca; Jana Kozakiewicza, z Wadowie, 25 lat, szewca; Kazimierza Tychowskiego, z Hoszan, 20 lat, słuchacza filozofii we Lwowie; Zygmunta Sidorowicza, (który zataja swoje pochodzenie i dotychczasowe zajęcie) liczącego lat 24, dawniej pomocnika w zakładzie fotograficznym, następnie ucznia w szkole sztuk pięknych w Krakowie, a według zeznań świadków ukończonego prawnika — że w r. 1882 założyli we Lwowie „Koło“ tajnego stowarzyszenia o celach socjalistycznych, objętych programem galicyjskich socjalistów ze stycznia 1881 r., że istnienie tego Koła rozmyślnie przed władzą ukrywali; że jako przewodcy i organizatorowie usiłowali nakłonić i rzeczywiście nakłonili innych do uczestnictwa w tym tajnym stowarzyszeniu, że sami w tajnych zgromadzeniach udział brali, a Michał Drabik i Kazimierz Tychowski pomieszkania swoje oddawali na poufne zebrania.

Dalej oskarża prokuratory: Ludwika Sosnowskiego ze Lwowa, lat 20, lakiernika; Michała Sosnowskiego z Baczowic, lat 17, szklarza; Jana Hebaka ze Lwowa, 23 lat, szewca; Apolinarego Kozaczka, ze Lwowa, lat 19, szewca; Jana Wojciechowskiego z Pomorzana, lat 24, szewca; i Józefa Grenika, z Lubaczowa, lat 19, szewca — że byli członkami „kółka“ tajnego stowarzyszenia o celach socjalistycznych, że nakłaniali i nakłonili innych do uczestnictwa w tajnym stowarzyszeniu, że brali udział w zgromadzeniach a nadto Jan Wojciechowski dawał swe mieszkanie na poufne zebrania.

Dalej oskarża prokuratory: Michała Hebaka, ze Lwowa, 22 lat, litografa; Józefa Kozaczka, rodem z Prus (pod Lwowem) lat 18, b. ucznia seminarium nauczycielskiego we Lwowie; Jana Hubera, z Winnik, lat 19, pomocnika fotografa; Michała Zuchajewicza, z Przeworska, lat 22, szewca; Karola Koniecznego, ze Lwowa, lat 22, szewca; Antoniego Kupińskiego, z Brodów, lat 30, szewca; Dymitra Klimowicza, z Basiołki, lat 25, szewca; Leona Bratko, ze Lwowa, lat 28, kuśnierza; Karola Abrytowskiego, z Tarnowa, lat 18, kuśnierza; Józefa Saperę, z Sambora, lat 38, lakiernika; Jana Kuźmiewicza, z Kamionki Strumiłowej, lat 22, słuchacza filozofii we Lwowie; Adama Krajewskiego ze Lwowa, lat 23 i Fryderyka Kahofera, ze Lwowa, lat 23, „współpracowników *Setandaru polskiego i Strażnicy polskiej*“; Jana Strońskiego, z Zajączka, lat 19, b. ucznia seminarium nauczycielskiego we Lwowie; Gustawa Gruszeckiego, z Perespy, lat 24, dyetaryusza, i Romana Hapija, z Sapowa, lat 22, dyetaryusza — że byli członkami „kółka“ tajnego stowarzyszenia o celach socjalistycznych i brali udział w zgromadzeniach tajnych tego stowarzyszenia, czem dopuścili się występków przewidzianych w §§. 285, 286 a. 287 a. b. c. e; 287 f. 288 kod. karn.

Nadto oskarża prokuratory: Michała Drabika, Jana Kozakiewicza, Kazimierza Tychowskiego i Zygmunta Sidorowicza, że na zgromadzeniach tajnego socjalistycznego stowarzyszenia wobec więcej osób rozprawiali w duchu zasad socjalistycznych a tem samem usną propagandą usiłowali prawne pojęcie o własności poniżyć; starali się zwołać, pobudzać i nakłaniać do czynów ustawą zabronionych, zachwalać je i usprawiedliwiać, czem dopuścili się występków z §. 305 ust. karn.

Dalej oskarża prokuratory Michała Drabika, Jana Kozakiewicza, Michała Sosnowskiego, Ludwika Sosnowskiego i Apolinarego Kozaczka, że w r. 1882 rozpowszechniali

we Lwowie zakazane sądownie broszury i czasopisma socjalistyczne, czem dopuścili się występków przewidzianych w §. 24 ustawy prasowej z r. 1862; dalej, że Jan Wojciechowski listami wystosowanymi do dwóch tutejszych zamożnych obywateli wezwał ich do złożenia kwoty 2.800 i 1.800 zł. na rzecz „komitetu socjalistów“, grożąc im „wyrokiem śmierci“ w razie niezłożenia tych kwot, czem dopuścili się zbrodni gwałtu publicznego przez ekstorcję, przewidzianą w §. 98 b. ust. karn.

W końcu oskarża prokuratory Michała Drabika i Ludwika Sosnowskiego, że bez szczególnego zezwolenia i upoważnienia posiadali i przechowywali kule eksplozujące a więc przedmioty zakazane §. 2 ustawy z 24 października 1852 l. 223 dz. ust. państwa. (C d n)

GOSPODARSTWO I HANDEL

* **Kolej Karola Ludwika**. W uzupełnieniu telegraficznie doniesienia o walnym zgromadzeniu akcyonaryusza kolei Karola Ludwika podajemy dzisiaj kilka jeszcze szczegółów. Rada nadzorcza złożyła następujące sprawozdanie w sprawie projektowanej kolei lokalnej z Rzeszowa do Rozwadowa: „Ze względu na postanowienie paragrafu 44 statutu Towarzystwa, według którego rada nadzorcza ma prawo wnoszenia wszelkich podań do rządu o przedłużeniu linii żelaznych lub budowę kolei pobocznych, dalej o udzielenie koncesji itd., zarządziła rada nadzorcza studia przedwstępne w sprawie nowej kolei lokalnej, która ma utrzymać związek między koleją Karola Ludwika a północnymi okolicami, zamkniętą z jednej strony Sanem, z drugiej Wisłą. Chciano tym sposobem urzeczywistnić projekt, którym zajmowały się od dawna koła interesowane. Rada nadzorcza w piśmie zapraszającym na tegoroczne walne zebranie wymieniła stację Rzeszów jako punkt wyjścia, zaś miasteczko Rozwadowo jako punkt końcowy projektowanego połączenia. Zarządzone jednak później studia wykazały, że pewna zmiana nietylko co do punktu wyjścia, lecz i co do stacji końcowej byłaby nietylko możliwa, lecz nawet korzystniejsza. Niestety wiosna tegoroczna nie pozwoliła przeprowadzić w tym stopniu potrzebnych studiów, aby można było wyrobić sobie sąd stanowczy, która trasa nadaje się najlepiej do zamierzonego połączenia linii Karola Ludwika z pomienionymi przestrzeniami między Wisłą i Sanem. Z tego powodu rada nadzorcza zmuszona jest ograniczyć się na niniejszym sprawozdaniu, zastrzegając sobie jednak zrobienie użytku z pełnomocnictwa przysługującego jej na podstawie paragrafu 44 statutu.“ Jak już donieśliśmy, walne zebranie upoważniło radę nadzorczą do wypracowania planu budowy lokalnej od jednej ze stacji kolei Karola Ludwika aż do pewnego punktu przestrzeni między Wisłą i Sanem, gdyby zaś rada uznała budowę tę za korzystną, rząd zaś udzielił na nią koncesji, upoważniono ją do podniesienia potrzebnych w tym celu sum z funduszy Towarzystwa. Zebranie przyjęło następnie *en bloc* zmieniony statut pensyjny i dokonało wyboru wiceprezesa i czterech członków rady nadzorczej.

* **Kolej Lwowsko-Czerniowiecka**. D. 30 kwietnia odbyło się w Wiedniu walne zebranie członków towarzystwa kolei Lwowsko-Czerniowieckiej pod przewodnictwem prezesa rady nadzorczej hr. Jana Krasieckiego i w obecności 25 akcyonaryuszów reprezentujących 17.656 akcji i 827 głosów. Po załatwieniu przedwstępnych czynności odczytał generalny sekretarz sprawozdanie rady nadzorczej, z którego podnosimy, że ministerstwo handlu, opierając się na orzeczeniu władz krajowych, nie przychyliło się do próby Towarzystwa o zezwolenie na przedwstępne prace techniczne nad linią kolei lokalnej z Chodorowa przez Brzeżany do Podwoleczysk. Sprawozdanie mówi dalej, że w myśl paragrafu 35 statutu został zainstalowany z początkiem bieżącego roku komitet we Lwowie, który składając się z zamieszkałych w Galicyi członków rady nadzorczej, ma obowiązek dozoru ruchu na liniach galicyjskich. Rada nadzorcza jest przekonana, że instytucja ta odda znakomite usługi interesom Towarzystwa. Nad sprawozdaniem wywiązała się krótka dyskusja, wśród której akcyonaryusz dr. Schlesinger wyraził życzenie, aby rada nadzorcza podjęła jeszcze raz projekt budowy linii lokalnej Chodorów-Podwoleczyska, niemniej zażądał wyjaśnień o budowie linii Lwów-Rawa, która zdaniem akcyonaryusza wobec zmienionych okoliczności spowodowanych budową kolei Jarosław-Sokal nie przyniesie Towarzystwu spodziewanych korzyści. Członek rady nadzorczej p. Ziffer odparł na to, że Towarzystwo powinno być wdzięczne rządowi, że odmówił pozwolenia na przedwstępne prace, gdyż, jak się pokazuje, byłoby połączone z wielkimi ofiarami, pono-

wne zaś zabiegi o otrzymanie koncesji byłoby daremne, rząd bowiem, stosując się ściśle do orzeczenia władz krajowych, nie mógłby w żadnym razie dać zezwolenia na budowę projektowanej linii. Co się tyczy linii Lwów-Sokal wzięła ją ponownie pod rozważenie rada nadzorcza, studia wstępne jednak nie zostały dotychczas ukończone. Na wniosek komisji rewizyjnej uchwalono udzielić radzie nadzorczej absolutyrium i postanowiono z osiągniętego czystego zysku wypłacić zapadły d. 1 maja kupon majowy po 5 złr. Do rady nadzorczej wybrano ponownie pp. Aleks. Jasińskiego, hr. Krasieckiego i Tchórznickiego. W miejsce p. Sterna, który dobrowolnie ustąpił, kooptowano dep. Chameca.

OSTATNIA POCZTA

Hr. Hoyos, którego nominację na c. k. ambasadora przy rzeszypolitej francuskiej ogłasza *Wiener Ztg.*, jest osobistością znaną w Paryżu. W czasie, gdy ks. Metternich był reprezentantem austriackim na dworze francuskim, hr. Hoyos sprawował urząd radcy legacyjnego. Później wysłany został w charakterze nadzwyczajnego posła do Waszyngtonu, a w dwa lata później otrzymał nominację na posła w Bukareszcie. Ostatnimi czasami hr. Hoyos był szefem sekcji w ministerstwie spraw zagranicznych.

Na ostatnich posiedzeniach bieżącej sesji Izby deputowanych mają być zatwierdzone: wniosek Bułata o równouprawnieniu językowemu w sądach dalmatyńskich, przedłożenie o budowie linii żelaznej Herpelie-Triest, wreszcie kredyty dodatkowe na budowę linii pobocznych galicyjskiej kolei transwersalnej i naprawę dróg uszkodzonych ostatnimi wylewami w Tyrolu i Karyntyi.

Izba panów odbędzie dwa posiedzenia przed i dwa po Zielonych Świątach, poczem nastąpi formalne odroczenie Rady państwa.

Według *Presse* w ministerstwach rozpoczęły się już przedwstępne prace celem ułożenia preliminarza budżetowego na r. 1884. Jak corocznie, tak i teraz szefowie rządów krajowych zostali zawiązani do wygotowania w terminie do 15 lipca preliminarz potrzeb swoich prowincyj, które mają być pokryte z funduszy państwowych.

Główny monitor lewicy *Deut. Ztg.* potwierdza dzisiaj powtarzaną od dni kilku wiadomość o nader gorących w obozie opozycyjnym obradach nad kwestją wystąpienia z parlamentu. Dep. hr. Hugo Salm postawił wniosek, aby w razie przyjęcia noweli szkolnej większością lewica złożyła bezwzględnie swoje mandaty. Dep. Süß i Plener popierali ów wniosek natomiast Chlumetzky, Herbst, Tomaszczuk i Sturm opierali się energicznie tak radykalnemu środkowi. W imiennym głosowaniu odrzucono wniosek 69 głosami przeciw 37.

Młodozeski deputowany Tonner wezwany został przez swoich wyborców za to, że głosował za nowelą szkolną, do złożenia mandatu. Deputowany Tonner odpowiedział, że gdyby szło wyłącznie o jego osobę, uczyniłby niezwłocznie zadość wezwaniu; ze względu jednak na to, że przez ubytek jednego głosu Czesi przy wyborze członków delegacji pozostaliby w mniejszości, uważa sobie za obowiązek, nie składać zaraz mandatu i uczyni to dopiero po dokonaniu rzeczonych wyborów.

Do *Pol. Corr.* telegrafują z Petersburga, że termin uroczystości koronacyjnej został stanowczo naznaczony na 15 (27) maja. Komisja koronacyjna udaje się w tych dniach do Moskwy dla poczynienia ostatecznych przygotowań. Komisja ta uchwaliła korespondentem wyznania żydowskiego zabronić wstępu na trybunę dziennikarską.

W Petersburgu krążą od dni kilku niepokojące pogłoski o uwięzieniu w wielu miastach, mianowicie w Odessie, Smoleńsku, Charkowie oficerów różnej broni. Między aresztowanymi znajdują się m. in. także pułkownik z nazwiskiem niemieckim; znalezione przy nim papiery stwierdziły, że należał do stronnictwa rewolucyjnego. Śledztwo przeciw uwięzionym oficerom toczy się w największej tajemnicy.

Z Warszawy donoszą do *Polit. Corr.*, że obawy o los studentów uwięzionych w skutek rajski zajął ostatnich okazały się płonem, wszystkich bowiem wypuszczono już na wolną stopę i oddano są-

dom cywilnym. Wyrok będzie prawdopodobnie łagodny, prokuratura bowiem oskarża tylko o zwykłe przekroczenia.

Kurator okręgu naukowego warszawskiego Apuchtin otrzymać ma inną posadę; a miejsce jego zająć ma kurator wileńskiego okręgu naukowego Sergiewski.

Republikańskie dzienniki francuskie uderzają prawie jednogłośnie na księcia de Broglie za jego interpelację w senacie, nazywając ten krok niepatryotycznym, chwala natomiast tak treść jak formę odpowiedzi ministra spraw zagranicznych. Tylko *France* i *Liberté* wyrażają zdumienie, że Challemeil-Lacour przyznał się otwarcie, iż nie wie o szczegółach przymierza trzech mocarstw, i ubolewają, że dyskusja nie przybrała rozmiarów szerszych o całość polityce zagranicznej Francji. Prasa legitymistyczna gani mowę Challemeil-Lacoura, a *Soleil* zapytuje, po co Francya opłaca ambasadorów, jeżeli dowiadują się tylko o tem, co im urzędownie zostanie zakomunikowane?

Komisja Izby deputowanych, wybrana w sprawie zniesienia konkordatu, oświadczyła się za utrzymaniem konkordatu, projektuje jednak określenie kar przeciw duchownym, którzy się dopuszczają nadużycia władzy w wykonywaniu swoich funkcji.

We środę odbył się pogrzeb Juliusza Amigues przy wielkim udziale stronnictwa bonapartystów. Rouher obecny był w zastępstwie cesarzowej Eugenii.

Półrządowa *Pall Mall Gazette* donosi, że kilka domów handlowych w Londynie w okolicy katedry św. Pawła otrzymało pisma bezimiennne z doniesieniem, że istnieje zamiar wysadzenia w powietrze katedry i kilku większych gmachów w odwet za krew patriotów irlandzkich.

Z uczestników w skrytobójstwie popełnionem w parku Fenix skazany został Delaney jako szósty, a Caffrey jako siódmy ze sprawców morderstwa na śmierć. Delaney przyznał się do winy, potwierdził wszystkie szczegóły podane przez świadków Careya i Kavanagha i dodał nadto, że Burkego i Cavendisha zaszytylowali Brady i Kelly a inni sprzyśnięci zadawali ciosy już powalonym na ziemię ofiarom.

Times przemawiają za mianowaniem Baringa, dotychczasowego ministra finansów dla Indji, w miejsce odwołanego Dufferina w Kairze.

Lord Dufferin, który wyjechał we środę z Kairu, wystosował do Szeryfa-baszy pismo, w którym wyraża zadowolenie, że dzięki środkom przedsięwziętym w porozumieniu z rządem egipskim zdąży Egipt do odrodzenia. Szeryf-basza podnosi w odpowiedzi chwalebne usiłowania Dufferina, zapewnia o gotowości współdziałania rządu egipskiego i dodaje, że Egipt liczy na poparcie Anglii i sympatye Europy.

Utrzymuje się pogłoska, że została podpisana konwencja, normująca okupację angielską w Egipcie na pięć lat.

Do *Köln. Ztg.* donoszą z Konstantynopola, że w przeszłym tygodniu przyszło w Mekce do krwawych zaburzeń. Wojsko zażądało od gubernatora wypłaty żołdu, gubernator chcąc zadość uczynić żądaniu, nałożył na mieszkańców podatek, albo raczej kontrybucję, co oburzyło obywateli miasta. Wybuchła walka pomiędzy wojskiem a mieszkańcami, w której poległo 30, a 40 było rannych z obu stron. Szeryf Mekki zdołał usmierzyć rozdrażnienie między mieszkańcami, ale dla Partji przybywa do wielu innych nowe zakłócenie wewnętrzne.

TELEGRAMY GAZETY LWOWSKIEJ

Wiedeń, 3go maja. Nowela szkolna uzyskała Najwyższą sankcję 2 b. m.

Komisja podatkowa przyjęła z nieznacznymi zmianami projekt częściowej zmiany ogólnej ustawy o księgach gruntowych.

Berlin, 3 maja. *Nordd. Allg. Ztg.* zestawiając artykuły dzienników *Siecle, Justice* i *France*, które republikanom włoskim i hiszpańskim przedstawiają Francję jako moralnego przzymierzenia, mówi, że chociaż umizgi francuskich radykałów do włoskich i hiszpańskich rewolucjonistów są symptomem niemylnym, to zawsze stanowią mniejsze niebezpieczeństwo dla Europy, aniżeli restauracja Orle-

anów, którzy zaraz w stolicach europejskich zawiązałiby intrygi.

Marszałek Moltke wyjechał za dłuższym urlopem do Szwajcaryi.

Petersburg, 3 maja. Dziennik urzędowy ogłasza obszerny raport kuratora Apuchtina o zaburzeniach na uniwersytecie warszawskim, których sprawcy oddani zostali pod sąd uniwersytecki. Dziennik urzędowy zaprzecza przytem wiadomości, jakoby Apuchtin miał opuścić zajmowane stanowisko.

Ateuy, 3 maja. Książę bułgarski przybył tutaj i został serdecznie powitany przez króla i ministrów. Książę zamieszkał w pałacu królewskim.

Kair, 3 maja. Według urzędowych doniesień wojska egipskie pobiły powstańców i zadały im ciężkie straty. Powstańcy stracili 500 w zabitych i rannych, wojsko egipskie zaś mało ucierpiało.

Wiedeń, 4 maja. Książę pruski Wilhelm udał się do Pragi na zaproszenie Najdost. Cesarzowicza. Najj. Pan odprowadził księcia Wilhelma na dworzec, gdzie go najserdeczniej pożegnał.

Wiedeń, 4 maja. (*Tel. pryw.*) *Wiener Allg. Zeitung* donosi, że Koło polskie obradowało wczoraj nad przedłożeniem o inspektorach przemysłowych. Dep. Chrzanowski i Biliński podawali w wątpliwość praktyczność projektu ustawy i wykazywali jego ujemne strony — Koło uchwaliło jednak głosować za projektem bez zmian.

Berlin, 4 maja. (*Tel. pryw.*) Wobec ostatnich zajęć w parlamencie dzisiejsze rozprawy budżetowe budzą wielkie oczekiwanie i pewien niepokój. *Vossische Ztg.* upatruje w ostatnim wystąpieniu ministra wojny (który starł się żwawo z dep. Richterem w sprawie ograniczenia zaobskowania rzemieślników wojskowych — *Red.*) zapowiedź burzy i zażartu. *Nordd. Allg. Ztg.* uważa wystąpienie Richtera za zamach na atrybuty władzy wykonawczej i przyrównuje stronnictwo postępowe do francuzkiego rewolucyjnego konwentu.

Berlin, 4 maja. Na koronację cara udają się do Moskwy obok księcia Albrechta Wielki Mistrz Ceremonij hr. Eulenburg, generał-komendant Treskow, generał hr. Alten i trzech pułkownicy, między nimi komendant pułku noszącego imię cesarza Aleksandra.

Poczdum, 4 maja. Pogrzeb Schultzego z Delitsch odbył się przy udziale prezydium parlamentu i sejmu, deputacyj klubów obu tych ciał ustawodawczych, reprezentantów stowarzyszeń niemieckich, spółek robotniczych i towarzystw politycznych. Przed trumną niesiono mnóstwo wieńców; cztery wieńce nadesłał Wielki Książę Heskii.

Bukareszt, 4 maja. W wyborach deputowanych pierwszego kolegium wyszło z urny 20 rewizjonistów i 10 antirewizjonistów.

Vierzon, 4 maja. Na uroczystości otwarcia szkoły przemysłowej mieli mowy Ferry i prezydent Izby Brisson, podnosząc dobrodziejstwa przemysłowej edukacji.

Konstantynopol, 4 maja. (*Tel. pryw.*) W kołach dyplomatycznych zapewniają, że w sprawie uregulowania bułgarskiego haraczu tudzież w sprawie wykonania innych korzystnych dla Turcji postanowień traktatu berlińskiego rozpoczęły się wstępne obrady między reprezentantami mocarstw zaraz po wyjeździe księcia bułgarskiego. Właściwych konterencyj jeszcze nie było.

Londyn, 4 maja. Izba gmin odrzuciła bill o przysiędze posel-

skiej 292 głosami przeciw 289. Uchwała ta wywołała wielką radość w szeregach opozycji.

Telegrafowany kurs wiedeński.

Wiedeń, 2 maja 1883, godzina 1, min. 45. Losy kredytowe —, Węg. akcyje kredyt. 304'50, Akcyje anglo-austr. 114'75, Akcyje banku Union 117'25, Akcyje kolei Karola Ludwika 308'50, Akcyje kolei północnej 283'50, Akcyje kolei południowej 147'10, Akcyje kolei Alford 171'—, Akcyje kolei Elżbiety —, Akcyje kolei Lwowsko - Czerniowieckiej 170'50, Akcyje kolei węg. północno-wschodniej 159'50, Wiedeńskie losy 123'50, Akcyje kolei Rudolfa —, Akcyje kolei Albrechta —, Węgierskie obligacje państw. w złocie 98'—, Galicyjskie obligacje indemnizacyjne 99'70, Losy regulacji Cisy 111'20, Losy tureckie 26'25, Węgierska renta 89'45, Akcyje banku związkowego 108'75, Akcyje banku obrotowego —, Akcyje kolei węgiersko-galicyjskiej —, Akcyje kolei państwowe —, Rubel papierowy 1'18 1/4, Węgierskie losy 114'25, Marka niemiecka —, Usposobienie słabe.

Wiedeń, 2 maja 1883, godzina 5 min. 30. Akcyje kredytowe 307'25, Anglo-Austr. —, Akcyje banku Union —, Kolej Karola Lud. 308'50, Południowa —, Renta papierowa 78'67, Galicyjskie listy zastawne 102'—, Galicyjskie obligacje indemnizacyjne —, Galicyjski bank rustykalny 101'50, Losy z roku 1860 —, Napoleondor 9'50 —, Rubel pap. —, Usposobienie —.

Wiedeń, 4 maja 1883, godzina 10 min. 40. Akcyje kredytowe 306'90, Anglo-Austr. 114'25, Unionbank 116'75, Kolej Karola Ludw. 308'—, Południowa 146'75, Renta papierowa —, Galicyjskie listy zastawne —, Galicyjskie obligacje indemnizacyjne —, Galicyjski bank rustykalny —, Losy z roku 1850 —, Napoleondor 9'51 —, Rubel papierowy 1'18 1/4, Usposobienie chwiejne.

Telegramy zbożowe z d. 2go maja. Wiedeń: Pszenica za 100 kilogram. 10— do 11— zł., żyto — do — zł., jęczmień — do — zł., kukurudza — do — zł., owies — do — zł., okowita per 10,000 liter procent 31'75 do 32— zł. Buda-Peszt: Pszenica 100 kilogr. (na wiosnę) 9'98 do 10'00 zł., rzepak (sierpień-wrzesień) — do 14— zł. Berlin: Pszenica żółta (maj-czerwiec) 191'25 m., żyto — m., spiritus 53'80, olej rzepakowy 74'30 m. Szczecin: Pszenica —, rzepak —. Paryż: mąki 159 kilogr. 56'50 fr., olej rzepakowy 98— fr., spiritus — fr. Włocławek: Pszenica — żyto —, owies —, spiritus —, kukurudza —. Kolonia: Pszenica —.

Odpowiedzialny redaktor Władysław Łoziński

Pociągi kolejowe.

Przychodzą do Lwowa.

(podług zegaru lwowskiego).

Z Czerniowiec: o godz. 10 min. 0 wieczór pociąg pospieszny; o godz. 4 min. 5 rano i o godz. 3 min. 52 po południu pociąg mieszany;

Z Podwoleczysk: na dworzec w Podzamczu o godz. 10 min. 20 wieczór pociąg pospieszny; o godz. 3 min. 13 rano i o godz. 3 min. 39 po południu pociąg mieszany.

Ze Stanisławowa: na Stryj, rano o godz. 8 min. 20 pociąg omnibusowy; wieczór o godz. 8 min. 20 pociąg mieszany.

Z Podwoleczysk: na dworzec główny lwowski, o godz. 10 min. 32 wieczór pociąg pospieszny; o godz. 3 min. 50 rano i o godz. 4 min. 12 po południu pociąg mieszany.

Z Krakowa: o godz. 5 min. 40 rano pociąg pospieszny; o godz. 9 min. 27 wieczór pociąg osobowy; o godz. 11 min. 20 przed południem mieszany

Ochodzą ze Lwowa.

(podług zegaru lwowskiego).

Do Krakowa: o godz. 10 min. 50 przed północą pociąg pospieszny, o godz. 4 min. 53 rano pociąg osobowy, o godz. 5 min. 9 po południu pociąg mieszany.

Do Podwoleczysk: z głównego dworca: o godz. 6 rano pociąg pospieszny, o godz. 12 min. 30 po południu i o godz. 10 min. 33 wieczór pociąg mieszany.

Do Podwoleczysk: z dworca w Podzamczu, o godz. 6 min. 10 rano pociąg pospieszny, o godz. 12 min. 53 po południu i o godz. 11 min. 1 wieczór pociąg mieszany.

Do Stanisławowa: na Stryj, rano o godz. 7 min. 5 pociąg mieszany; wieczór o godz. 5 min. 45 pociąg omnibusowy.

Do Czerniowiec: o godz. 6 min. 30 rano pociąg pospieszny, o godz. 12 min. 10 po południu i o godz. 11 min. 10 w nocy pociąg mieszany.

Przyjechali do Lwowa dnia 4 maja 1883.

Hotel Georgan.

Pp. J. hr. Karwicki z Wołynia. M. Sozański z Wasylkowa. B. Rozwadowski z Torówki. E. Oczosalski z Rusiatycz. A. Hulimka z Mycowa. W. Afanassieff z Wołoczysk. G. Ballek z Wiednia.

Hotel Warszawski

Pp. J. de Smalawski z Uheree. F. Kremarski z Sambora. R. Gutkowski z Przemyśla. R. Mielicki z Bóbrki. K. Zgodnicki z Wiednia. A. Weinberg z Bóbrki.

Hotel Angielski.

C. Lekczyński z Remenowa. H. Treter z Laszek król. A. Łukasiewi z Bohorodeczan.

Dr. A. Pulman z Sambora. W. Obmiński z Przemyśla. B. Moniecki z Domaszowa. E. Piasecki z Kryniczek.

Hotel Europejski.

Pp. W. Rucki z Rosyji. M. Urbański z Hoozowa. H. Malinowski z Jarościna. E. Torosiewicz z Turki. W. Wrześniewski z Paryża. M. Singer z Wiednia. E. Graff z Wrocławia.

Spostrzeżenia meteorologiczne.

(Z obserwatorium c. k. Uniwersytetu we Lwowie.) z dnia 4 maja 1883 o godzinie 7 rano.

Barometr 732.73mm. przy temp. 0°C. Psychrometr suchy +10.5°C. Psychrometr wilgotny +9.0°C. Prężność pary 7.7mm. Wilgoc 81%. Zachmurzenie 2. Wiatr SW1. Ozon 8.

Temperatura powietrza +8.4°R

Barometr idzie w górę.

Stan barometru nad poziomem morza 757.83mm.

Spostrzeżenia meteorologiczne.

(Z obserwatorium c. k. Szkoły politechnicznej we Lwowie.)

φ = 49°50' λ = 41°41' w. = 340m.5

Dla 5 maja

E. = - 3m 25.88. Θ = 2b 51m 47.81. Zachód słońca 4 maja 7h. 21m. 0. wschód o 16h. 32m. 2.

W maju nastąpi now księżyc 6d 11h 34m, pierwsza kwadra 13d 12h 30m, pełnia 21d 16h 47m, ostatnia kwadra 29d 3h 58m, 3.

Księżyc będzie w punkcie przyziemnym (Perigeum) 5d 9h 5; w punkcie odziennym (Apogeum) 17d 18h 5.

W maju będą kompasy wyprzedzać zwykłe zegary o ilość E. w prawdziwe południe.

Planetę Merkurego spostrzegać można w gromadzie byka wolnym okiem niemal do końca maja, gdyż zachodzi 1 maja około półtorej godziny, 15 maja więcej jak dwie godzin a ostatniego maja blisko pół godziny po zachodzie słońca, zbliżając się ciągle do ziemi.

Cennik lwowskiej izby handlowej i przemysłowej. Lwów dnia 2 maja 1883.

Table with columns for 'płaca żądają walutą austr.', 'złr. ct.', and 'złr. ct.'. Includes sections for '1. Akcje za sztukę', '2. List. zast. za 100 zł.', '3. Listy dłużne za 100 zł.', '4. Oblig. za 100 zł.', '5. Losy miasta Krakowa', '6. Monety'.

Kurs giełdy wiedeńskiej

z dnia 28 kwietnia 1883

1. Dług państwa. płaca żądają

Table listing government debt items like 'Jednolity dług państwa w banknot.', 'Losy z roku 1854 po 250 zł. m. k.', 'Renty Com. po 42 lir austr.', etc.

2. Obligacje indecni 5 pr. (za 100 zł. m. k.)

Table listing bond items like 'Czech', 'Bukowiny', 'Galicyi', 'Nizszej Austrii', 'Siedmiogrodu', 'Węgier'.

3. Akcje

Table listing bank and company shares like 'Bank Anglo-aust. 200 zł. em. w. 120', 'Inst. kred. dla handlu po 160 zł.', 'Bank dla krajów koronowych'.

placę żądają. Kol. Kar. Ludw. po 200 zł. m. k. 308.50 339. Lwow-Cz. rz. kolej po 200 zł. w. w. 169.75 170.25.

1. Listy zastawne losowane.

Table listing mortgage loans like 'Galicji i Bukowiny w 15 l. 6 pr.', 'Powsz. austr. zak. kr. ziem. 5 pr. wsr.', 'Gal. zak. kr. ziem. Krak. los w 18 l. 6 pr.', etc.

5. Obligacje z prawem pierwszeństwa (za 100 zł.)

Table listing priority bonds like 'Kol. Albrechta a 300 zł. 5 pr. w. a.', 'Tow. kol. żel. Przyszów-Farnów (w. cz.)', 'Kol. pół. po 100 zł. m. k.', etc.

6. Losy

Table listing lottery items like 'Inst. kr. dla osn. i pr. po 100 zł. w. a.', 'Kol. Przyszów-Farnów (w. cz.)', 'Kol. Albrechta a 300 zł. 5 pr. w. a.', etc.

Table with columns for date (4 maja 1883) and time (2h, 9h, 19h). Rows include 'Stan barometru w milimetr.', 'Stan termometru suchego w st. Cels.', 'Prężność pary w powietrzu w milimetr.', etc.

Table with columns for 'płaca żądają' and 'płaca żądają'. Rows include 'Keglewiecha po 10 zł. m. k.', 'Lecy miasta Krakowa po 20 zł. w. a.', 'Pożyczka miasta Lublany po 20 zł.', etc.

Table with columns for 'płaca żądają' and 'płaca żądają'. Rows include 'Augsburg na 100 zł. w. p. a.', 'Berlin za 100 mark w. p. u.', 'Frankfurt za 100 mark w. p. u.', etc.

Table with columns for 'Kurs złota' and 'Kurs złota'. Rows include 'Dukat cesarski men.', 'Dukat pełnej wagi', 'Korona', etc.

Table with columns for 'Z lwowskiej izby handlowej i przemysłowej' and 'Telegrafowany kurs wiedeński'. Rows include 'Jednolity dług państwa w banknotach', 'Renta w złocie', 'Akcje banku wiedeńskiego', etc.

DZIENNIK URZĘDOWY.

Licytacje.

L. 17575. (2983 3-3) C. k. sąd krajowy we Lwowie ogłasza niniejszem, że dla niewiadomego z miejsca pobytu Antoniego Adamskiego, celem doręczenia mu ts. uchwały z dnia 3 marca 1883 do L. 5396 w sprawie egzekucyjnej Piotra Bodaka przeciw niemu i Magdalenie Adamskiej o 2000 zł. w. a. z pn. wydanej, a dozwalającej i rozpisującej przymusową publiczną licytację 18/30 części realności pod l. 256 1/4 we Lwowie położonych, na dzień 4 maja i 14 czerwca 1883 przed południem, tudzież celem doręczenia późniejszych uchwał w sprawie tej wydać się mających kuratorem adw. dr. Józef Kohn a tegoż zastępcą adw. dr. Bodek został mianowanym, o czym Antoni Adamski na ręce ustanowionego kuratora i przez edykt niniejszy zawiadomionym zostaje. Lwów, dnia 28 kwietnia 1883.

maja 1883 i 19 czerwca 1883 każdym razem o godzinie 10 z rana w tutejszym sądzie odbyć się mająca pod następującymi warunkami: 1. Przedmiotem licytacji jest realność pod n. p. 36 w Bolechowiu położona w akcie detaksacji bliżej o isana. 2. Cenę wywołania stanowi wartość szacunkowa tejże w kwocie 939 złr. 50 ct. w. a. 3. Każdy z licytantów ma przed rozpoczęciem licytacji złożyć do rąk komisji wadyum w kwocie 94 złr. 4. Gdyby oba terminy licytacji minęły bezskutecznie, t. j. realność ta za cenę szacunkową lub wyżej sprzedaną nie została, natenczas do ułożenia warunków licytacyjnych, wyznacza się termin na dzień 19 lipca 1883 o godzinie 3ej po południu z tem oznajmieniem, że niestawiający na terminie wierzyciele hipoteczni jako do większości głosów stawających przystępujący uważani będą. 5. Wyciąg tabularny, opis i szacunek sprzedać się mającej realności, tudzież bliższe warunki w tutejszo sądowej registraturze przejrzeć można. O tem zawiadamia się strony interesowane, c. k. Prokuratorę Skarbu, c. k. urząd podatkowy w Dolinie, wreszcie wierzycieli, którymby uchwała licytacyjna i następne uchwały z jakiegokolwiek bądź powodu doręczone być nie mogły, lub którzyby po dniu 14 lutego na hipotecę sprzedać się mającej realności weszli, do rąk kuratora c. k. notaryusza Janiszewskiego, tudzież przez edykta. Bolechów, dnia 24 marca 1883.

Wadyum 62 złr. Resztę warunków w tusadowej registraturze przejrzeć można. C. k. sąd powiatowy. Przemyślany, dnia 25 grudnia 1882. L. 3091 (2653 1-3) Ogłasza się niniejszem, że dnia 18 maja 22 czerwca i 25 lipca 1883 o godzinie 10 rano odbędzie się w tutejszym sądzie licytacja realności Jędrzeja Kundys pod l. k. 47 w Bolanowicach, ciała tabularnego niesnanowiącej celem spędenia wierzytelności Zakładu kredytowego włościańskiego składającej się z 6 rat pożyczkowych po 15 złr. 1 ct. w. a. i reszty kapitału 165 złr. 45 ct. w. a. z pn. Cena wywołania 700 złr. Zakład 70 złr. Na powyższych dwóch terminach zostanie realność tylko za lub wyżej ceny wywołania, na trzecim terminie zaś także i niżej ceny sprzedaną Kuratorem dla nieznanych wierzycieli i tych którychby bliższe wiadomości nie doszło, mianowany c. k. tutejszy c. k. notaryusz Wiktor Krakowski. Protokół zastawniczego opisanie realności i reszty warunków licytacji można przejrzeć w sądzie. Mościska, dnia 5 kwietnia 1883.

c) od 1 kwietnia 1882 do końca marca 1883 za 2.810 złr. 86 ct. d) od 1 lipca 1881 do końca czerwca 1882 za 1.391 złr. 49 ct. Bliższych warunków zasięgnąć można w registraturze c. k. powiatowej Dyrekcji Skarbu w Krakowie i u Nadzorów c. k. straży skarbowej krakowskiego powiatu. C. k. powiatowa Dyrekcja Skarbu Kraków, dnia 28 kwietnia 1883. L. 10443. (3056) Celem ponownego obsadzenia opróżnionej hurtownej sprzedaży tytoniu, tudzież znaczków stemplowych i stemplowanych blankietów wekslowych w Strusowie rozpisuje się niniejszem konkurencyja za pomocą pisemnych ofert, które zaopatrzone w zadatek 200 złr mogą być wniesione do godziny 2giej z południa dnia 16 maja 1883 w c. k. powiatowej Dyrekcji Skarbu w Tarnopolu. Bliższe warunki licytacji można przejrzeć w tej Dyrekcji w godzinach urzędowych. C. k. powiatowa Dyrekcja Skarbu. Tarnopol, dnia 27 kwietnia 1883.

L. 2717. (2407 2-3) C. k. sąd powiatowy w Mościskach podaje do ogólnej wiadomości, że dnia 9 maja, dnia 4go czerwca i dnia 28go czerwca 1883 każdym razem o 11 godzinie przed południem odbędzie się w sądzie publiczna sprzedaż realności pod l. k. 139 w Lipnikach położonej Ignacego Ryfiaka własnej na zaspokojenie pretensyi 41 złr. w. a. z pn. z dołożeniem, że na pierwszych dwóch terminach realność ta tylko powyżej lub za cenę szacunkową, przy trzecim terminie zaś za jakąkolwiek cenę sprzedaną zostanie. Cena szacunkowa i wywołalna wynosi 210 złr. w. a. Zakład 21 złr. w. a. z pn. Protokół zastawniczego opisanie i oszacowania wraz z warunkami licytacji przejrzeć można w kancelaryi sądu. Mościska, dnia 29 marca 1883. L. 1470. (2989 1-3) C. k. sąd powiatowy w Bolechowiu rozpisuje celem zaspokojenia należącej się miastu „Bolechowski“ od Michała Schlamberger kwoty 630 złr. z pn. publiczną przymusową sprzedaż realności pod n. p. 36 w Bolechowiu położonej, na imię Michała Schlamberger zapisanej w dwóch terminach na dzień 15

L. 5699. (2612 1-3) W dniach 15 maja, 15 czerwca i 16 lipca 1883 każdym razem o godzinie 10 rano odbędzie się w tutejszym sądzie przymusowa sprzedaż realności nietabularnej pod l. k. 219 w Dunajowie położonej Józefa i Emilii Pomarańskich własnej, celem zaspokojenia sumy 150 złr. w. a. zpn. Schulimowi Adlerowi się należącej. Na pierwszych dwóch terminach realność ta tylko za lub wyżej ceny szacunkowej, zaś na trzecim także niżej takowej sprzedaną będzie. Cena szacunkowa wynosi 620 złr.

L. 9562. (3091 1-3) Podaje się do publicznej wiadomości, iż hurtownia sprzedaż tytoniu w Skawinie w krakowskim powiecie skarbowym z która połączona jest wysprzedaż stempli od 5 złr. na dół, obsadzić się ma prowiarycznie w drodze konkurencyi przez wniesienie pisemnych ofert, które przy dołączeniu wadyum w kwocie 50 złr., dalej świadectwa pełnotętności, jakoteż stanu majątkowego najdziej do dnia 28 maja 1883 drugiej godziny po południu do c. k. powiatowej Dyrekcji Skarbu w Krakowie na ręce Naczelnika tejże wniesione być mogą. W czasie od 1 kwietnia 1882 do końca marca 1883 wynosił obrót materyałów w pieniądzech: a) tytoniowych 31.513 złr. 30 ct. b) stemplowych 1.580 złr. 82 ct. z materyałów wykazanych ad a) sprzedano konsumentom alla minuta i all'en grosso:

Księgi gruntowe. L. 542. (3054) C. k. komisja hipoteczna, dla dzielnicy II król. stoł. miasta Lwowa urzędująca, zawiadamia, że od dnia 7go maja 1883 aż do dnia 15 maja 1883 w godzinach urzędowych złożony będzie w biurze hipotecznym przy ulicy Gródecko-Janowskiej Nr. 7 do powszechnego przejrzania projekt wykazu hipotecznego wraz ze sprostowanym spisem, kopią mapy katastralnej i protokołem parcelowym, tudzież protokół dochodzeń dotyczący posiadłości położonej w dzielnicy Iszej miasta Lwowa nieoznaczonej numerem konskrypcyjnym a składającej się z parceli budowlanej (442) i parceli gruntowej (4237) a należącej obecnie do Michała i Wiktorji Begińskich. Równocześnie wyznacza się termin na dzień 16 maja 1883 o godzinie 10 przed południem do zgłoszenia zarzutów mniemanych przeciw prawdziwości wykazu hipotecznego.

O tem zawiadamia się strony zainteresowane z tem, że każdy, kto ma interes prawny w zbadaniu stosunków posiadania, może się zgłosić i wszystko przytoczyć co dla wyjaśnienia lub obrony praw swych za stosowne uzna.
Lwów, dnia 27 kwietnia 1883.

L. 4360. (3024 1-3)
Sąd krajowy wyższy w Krakowie podaje do wiadomości, że dla posiadłości tabularnych (dworskich) pod następującymi nazwami tabularnymi:
I. W okręgu sądu obwodowego w Wadowicach.
Sopotnica wielka w obrębie gminy katastralnej Sopotnica wielka, w okręgu sądu powiatowego w Żywcu;
II. W okręgu sądu obwodowego w Tarnowie.
Piotrkowice dom. 23 pag. 424 i Piotrkowice dom. 3 pag. 373 w obrębie gminy katastralnej Piotrkowice, w okręgu sądu powiatowego w Tuchowie;
III. W okręgu sądu obwodowego w Rzeszowie.
Strzyżów w obrębie gminy katastralnej Strzyżów;
Konieczkowa w obrębie gminy katastralnej Konieczkowa, w okręgu sądu powiatowego w Strzyżowie;
IV. W okręgu sądu obwodowego w Nowym Sączu.
Żeleźnikowa, w obrębie gminy katastralnej Żeleźnikowa, w okręgu sądu powiatowego miejsko-delegowanego w Nowym Sączu.
Sędziszowa w obrębie gminy katastralnej Sędziszowa, w okręgu sądu powiatowego w Ciężkowicach.

Szlemberg przyległość do dóbr Harlkowa w obrębie gminy katastralnej Szlemberg, w okręgu sądu powiatowego w Nowym Targu położonych, otwarto nowe wykazy tabularne i ze terminu wyznaczony pierwszym edyktem z 9 listopada 1881 l 18171 do zgłoszenia praw rzeczowych odnoszących się do nieruchomości wymienionych wykazami tabularnymi objętych z dniem 31 stycznia 1883 upłynął.
Wzywa się zatem wszystkich, którzy przez istnienie lub hipoteczny stopień pierwszeństwa jakiego wpisu w wyrażonych powyższych wykazach tabularnych skutecznego, w prawach swych uważają się za pokrzywdzonych, ażeby swe zarzuty do dnia 15 listopada 1883 włącznie, w dotychczasym sądzie kolejalnym a mianowicie: co do wykazów tabularnych ad I do sądu obwodowego w Wadowicach co do wykazów tabularnych ad II do sądu obwodowego w Tarnowie, co do wykazów tabularnych ad III do sądu obwodowego w Rzeszowie, co do wykazów tabularnych ad IV do sądu obwodowego w Nowym Sączu zgłosili, gdyż inaczej wpisy te nabędą skutków wpisów hipotecznych
Ostrzega się przytem, iż termin powyższy nie może być ani przedłużonym ani też z powodu zaniedbania do pierwotnego stanu przywróconym.
Kraków, 30 marca 1883.

Rozmaite obwieszczenia.
L. 1160 (2966 1-3)
WEZWANIE do p. J. W. Auerheimera.
W c. k. sądzie powiatowym w Żywcu, wniosła Areyksiażęca fabryka skrzynek z Żywca, przez adw. dra Jana Ehrlera z Białej przeciw J. W. Auerheimerowi, jawnemu spółnikowi firmy handlowej J. W. Auerheimer et Comp. w Pottenstein, obecnie agentowi za prowizję u braci Raik et Comp. w Lienz, o zapłacenie ceny kupna w kwocie 111 złr. 37 ct. a. w. z pn., na którą termin ponowny na dzień 18 maja 1883 o godzinie 9 z rana wyznaczony został, ponieważ sądowi miejsce pobytu pozwanego nie jest wiadomem, przeto na koszt i niebezpieczeństwo pozwanego ustanowiono kuratorem p. adw. dra Bogdaniego z Żywca z którym spór, wedle przepisów ustawy przeprowadzonym zostanie
Pozwany winien na powyższym terminie albo osobiście stanąć, albo też innego pełnomocnika ustanowić, albo w miejsce swoje środki obronne kuratorowi aby podał.
Żywiec, dnia 20 marca 1883.

L. 16041. (2984 1-3)
C. k. sąd krajowy we Lwowie ogłasza, że do tegoż sądu dnia 2 marca 1883 do l. 9146 wniosł Franciszek Popowicz przeciw Sewerynowi Augustynowiczowi pozew o zapłacenie kwoty 115 zł. 62 ct. w. a. z pn., na który to pozew wyznaczono termin do sumarycznej rozprawy na dzień 22 maja 1883 godzinie 11 przed południem.
Gdy miejsce pobytu pozwanego Seweryna Augustynowicza nie jest wiadome, został dla niego adw. dr. Józef Smolka kuratorem, a tegoż zastępcą adw. dr. Rogalski mianowany.
Wzywa się zatem Seweryna Augustynowicza, aby do swojej obrony służące środki ustanowionemu kuratorowi dostarczył, lub też innego zastępcę sobie obrał i tegoż sądowi wymienił, gdyż inaczej ze zaniedbania wyniknąc mogące następstwa szkodliwe sam sobie przypisze.
Lwów, dnia 21 kwietnia 1883.

L. 1446. (3064 1-3)
W dniu 24 lutego 1882 zmarł w Mielcu Jan Klimkowski bez pozostawienia rozporządzenia ostatniej woli. Ponieważ sądowi miejsce pobytu siostry jego Barbary Klimkowskiej wiadomem nie jest, przeto wzywa się ją, by w przeciągu roku od poniżej wymienionego dnia deklarację spadkową wniosła, w przeciwnym bowiem razie pertraktacja spadkowa z dziedzicami zgłaszającymi się i z ustanowionym dla niej kuratorem Józefem Turczynowiczem przeprowadzona zostanie.
Wzywa się również wierzycieli s. p. Jana Klimkowskiego, ażeby na wyznaczonym terminie w dniu 5 czerwca 1883 o godzinie 9 rano w tutejszym sądzie swoje pretensje zgłosili i wykazali, lub do tego czasu pisemnie podali, inaczej bowiem wyjąwszy gdyby prawo zastawu uzyskali, nie przysługiwaby im dalsze roszczenia do spadku, jeżeliby przez zapłatę zgłoszonych wierzytelności wyczerpanym został.
Mielec, 30 marca 1883.

L. 42. (2967 1-3)
Senat dyscyplinarny przy sądzie krajowym wyższym w Krakowie na wniosek Nadprokuratorji Państwa, postanowił i zarządził pod dniem dzisiejszym przeciw notaryuszowi Teodorowi Gabryelskiemu w Tyczynie w myśl §. 165, b) ord. not. tymczasowe zawieszenie w urzędzie
Kraków, 17 kwietnia 1883.

Zl. 3880 i 3942. (2825 3-3)
Vom t. f. Kreis-als Handelsgerichte zu Reichenberg wird über Einreden der Firma Gebrüder Ulrich in Reichenberg de praes. 12 April 1883 NE. 3942 zu Handen der abwesenden Frau Zypre Gottfried in Buczacz (Galicien) behufs der Annahme des Bescheides vom 27 März 1883 Zl. 3154 betreffend über die Wechselklage den Gebrüder Ulrich wegen Zahlung von 300 fl. sowie zur Annahme aller auch in anderen Angelegenheiten an dieselben ergehenden hiergerichtlichen Erledigungen ein Curator ad actum zur Wahrung ihrer Rechte in der Person des H. Ju. Dr. Brahloff in Reichenberg aufgestellt.
Hiervon wird Frau Zypre Gottfried mit dem Bemerken in Kenntniß gesetzt, dem ernennten Curator ihre Rechtsbehelfe zu übergeben, oder einen anderen Sachwalter namhaft zu machen, widrigenfalls sich dieselbe die aus ihrer Verabsäumung entstehenden nachtheiligen Folgen selbst zuzuschreiben haben würde.
Reichenberg, am 17 April 1883.

L. 8413. (3016 2-3)
Od 1go maja 1883 począwszy wykonywać będą służbę pocztowej kasy oszczędności też i c. k. urzędy pocztowe w Kozowie Litiatynie i Toporowie, co się niniejszem do powszechnej wiadomości podaje.
Z c. k. Dyrekcji - poczt
We Lwowie, dnia 28 kwietnia 1883.
Zl. 8413.
Vom 1 Mai 1883 werden sich auch die t. f. Postämter in Kozowa, Litiatyna und Toporów mit der Ausübung des Postsparrassenbienstes zu befassen haben, was hiemit zur allgemeinen Kenntniß gebracht wird.
K. f. Post-Direction
Lemberg, am 28 April 1883.

L. 1672[F. D. (3009 3-3)
Obwieszczenie.
Na dniu 30 kwietnia b. r. odbyło się 50te losowanie obligacji funduszów indemnizacyjnych Wielkiego księstwa Krakowskiego i Galicyi zachodniej a 51sze losowanie obligacji funduszu indemnizacyjnego Galicyi wschodniej.
Do tego losowania przeznaczoną została podług planów amortyzacyjnych kwota, a to:
Z funduszu indemnizacyjnego Wielkiego księstwa Krakowskiego 46.000 zł. Z funduszu indemnizacyjnego Galicyi zachodniej 442.000 zł.
a) Z funduszu indemnizacyjnego Galicyi wschodniej 826.000 zł. Razem 1,314.000 zł. mon. kon. czyli 1,379.700 zł. wal. austr.
Wylosowane na dniu 30 kwie-

L. 1672[F. D. (3009 3-3)
Obwieszczenie.
Na dniu 30 kwietnia b. r. odbyło się 50te losowanie obligacji funduszów indemnizacyjnych Wielkiego księstwa Krakowskiego i Galicyi zachodniej a 51sze losowanie obligacji funduszu indemnizacyjnego Galicyi wschodniej.
Do tego losowania przeznaczoną została podług planów amortyzacyjnych kwota, a to:
Z funduszu indemnizacyjnego Wielkiego księstwa Krakowskiego 46.000 zł. Z funduszu indemnizacyjnego Galicyi zachodniej 442.000 zł.
a) Z funduszu indemnizacyjnego Galicyi wschodniej 826.000 zł. Razem 1,314.000 zł. mon. kon. czyli 1,379.700 zł. wal. austr.
Wylosowane na dniu 30 kwie-

L. 1672[F. D. (3009 3-3)
Obwieszczenie.
Na dniu 30 kwietnia b. r. odbyło się 50te losowanie obligacji funduszów indemnizacyjnych Wielkiego księstwa Krakowskiego i Galicyi zachodniej a 51sze losowanie obligacji funduszu indemnizacyjnego Galicyi wschodniej.
Do tego losowania przeznaczoną została podług planów amortyzacyjnych kwota, a to:
Z funduszu indemnizacyjnego Wielkiego księstwa Krakowskiego 46.000 zł. Z funduszu indemnizacyjnego Galicyi zachodniej 442.000 zł.
a) Z funduszu indemnizacyjnego Galicyi wschodniej 826.000 zł. Razem 1,314.000 zł. mon. kon. czyli 1,379.700 zł. wal. austr.
Wylosowane na dniu 30 kwie-

Zl. 7697 (2165 3-3)
Chaim Osias Halpern, unbefanntes Aufenthalt, wird aufgefordert, sich zum Nachlasse nach dessen, am 29 August 1873 in Brody ohne Hinterlassung einer letztwilligen Anordnung verstorbenen Vater Salomon Halpern binnen einem Jahre hiergerichts zu melden widrigenfalls die Verlassenschaft mit dem für ihn angestellten Curator Leibisch Halpern abgehandelt werden wird.
K. f. Bezirksgericht.
Brody, den 5 August 1882.

Doniesienia prywatne.
L. 10191. (3059)

Ogłoszenie.

Rozpisuje się licytacja przez oferty na opieranie bielizny szpitala powszechnego krajowego we Lwowie na rok jeden, a mianowicie od dnia 8 sierpnia 1883 do dnia 8 sierpnia 1884 r. Główne warunki są następujące:
a) miesięcznie oddaje się do prania około 2000 sztuk bielizny, Dyrekcya szpitala nie ręczy jednak za ilość.
b) z prania bielizna ma być oddawaną spiesznie i regularnie, zupełnie czysta, dobrze umaglowana i złożona.
c) do prania nie wolno używać żadnych środków niszczących bieliznę.
d) Należytość za pranie będzie wypłaconą co miesiąc, za kwitami ostepłowaniami.
e) Do kontraktu wymaną będzie kaucya 5000 zł.
Blizsze objaśnienia udzielać będzie Zarząd szpitala.
Oferty opieczetowane z podaniem ceny od jednej sztuki bielizny, małej czy wielkiej, przy dołączeniu wadium 500 zł. składać należy Dyrekcji szpitala do dnia 16 maja r. b., w którym to dniu o godzinie 11 przed południem oferty otworzone zostaną i odbędzie się uadto usna pertraktacja.
Zatwierdzenie oferty zależy będzie od Wysokiego Wydziału krajowego.
Lwów, dnia 2 maja 1883.
Z Dyrekcji szpitala powszechnego krajowego.

Ogłoszenie.

Rada nadzorcza Banku zaliczkowego w Stanisławowie, Stow. zarejestrowanego z nieograniczoną poręką zwołuje

Nadzwyczajne Zgromadzenie ogólne członków

na dzień 20 maja 1883 w niedzielę na godzinę 4tą po południu do sali kasyna mieszczańskiego (w Bazarze).

Porządek obrad:
1. Wybór jednego dyrektora.
2. Wybór jednego zastępcy dyrektora.

Tylko rzeczywisci członkowie mają wstęp za okazaniem książeczki, inne osoby mogą być obecni tylko na zaproszenie Dyrekcji.
Stanisławów dnia 2 maja 1883.
Ignacy Zdrassyl mp. Jan Jabkowski mp.
Przewodniczący. Sekretarz.
L. 3319. (3013 2-3)

Obwieszczenie.

Dyrekcya galicyjskiego Towarzystwa kredytowego ziemskiego obwieszcza niniejszem, że na podstawie §. 63 ustawy, kapitał 1.926 zł. 63 ct. w. a. listami zastawnymi, z większej sumy 2.100 zł. w. a. na hipotekę majątności „folwark Zimnowoda“ w powiecie przemysłańskim położonej, Chaima Grad własnej, z tego Towarzystwa wypożyczony z dniem 1 stycznia 1882 jeszcze pozostały wraz z odsetkami i należytościami podrzdnymi właścicielowi tych dóbr wypowiedziany zostaje, z tym dodatkiem, ażeby w przeciągu sześciu miesięcy takowy pod rygorem egzekucji, mianowicie licytacji majątności hipotece podległych do kasy galic. Towarzystwa kredytowego ziemskiego był złożony.
We Lwowie, dnia 25 kwietnia 1883.

tnia 1883 obligacje wszystkich trzech funduszów, jakoteż obligacje poprzednio wylosowane a jeszcze nie wykupione, nareszcie obligacje przy których zanotowane są zastrzeżenia z powodu utraty lub amortyzacji obejmuje obwieszczenie dołączone jako datalek do Gazety Lwowskiej.
Co się niniejszem podaje do powszechnej wiadomości.
Z c. k. Namiestnictwa jako Dyrekcji funduszów indemnizacyjnych.
Lwów, d. 30 kwietnia 1883.

L. 2737/pr. (3023 3-3)
Na mocy §. 15 ordynacji wyborczej powiatowej rozpisuje się nowe wybory do Rady powiatowej w powiecie Jasielskim i wyznacza się dzień wyboru dla gmin wiejskich na 3go lipca, dla grupy gmin wiejskich na 5go lipca, dla grupy większych posiadłości na 9go lipca bieżącego roku.
Wybory te odbędą się w miejscach ussawą przepisanych (§. 12, 13, 14, ord. wyb. pow.)
Wyborcom wydane będą karty legitymacyjne, zawierające bliższe oznaczenie miejsca i godziny, w których wybory odbyć się mają.
Do Rady powiatowej w powiecie Jasielskim wybierają: grupa pierwsza większych posiadłości ośmiu (8) członków; grupa trzecia miast i miasteczek sześciu (6) członków; grupa czwarta gmin wiejskich dwunastu (12) członków.
Z Prezydium c. k. Namiestnictwa
We Lwowie, d. 26go kwietnia 1883.

L. 6684. (2597 3-3)
Wedle zawiadomienia zarządu poczt Zjednoczonych Stanów Ameryki północnej można było zaledwie 1/4 część posyłek pod opaską z drukami z Austro-Węgier z r. wystanych adresatom doręczyć, ponieważ po większej części adresy z powodu użycia słabych opasek podarte lub w inny sposób zniszczone były.
Ażeby w przyszłości takim wypadkom zapobiedz, zaleca się używać silnego papieru do opakowania wspomnianych posyłek a względnie dla pewności adres na samej posyłce umieszczać.
Lwów, dnia 9 kwietnia 1883.
Schiffner.

Zl. 6684.
Nach einer Mittheilung der Postverwaltung der vereinigten Staaten von Nordamerika konnte im verflossenen Jahre kaum der vierte Theil der aus Oesterreich-Ungarn eingelangten Drucksachsendungen an die Adressaten bestellt werden, weil in den weitauß meisten Fällen die Adressen in Folge Verwendung zu schwacher Schleifen zerrißen oder sonst verstümmelt waren.
Um diesem Uebelstande für die Zukunft thunlichst vorzubeugen, empfiehlt es sich, die Drucksachen nach überseeischen Ländern nur in Schleifen aus genügend festem Papiere zu verpacken oder die die Adressen derselben vorfichshalber auch auf der Sendung selbst anzubringen.
Lemberg, den 9 April 1883.
Schiffner.

Ч. 6684. Обвѣщення.
Посля сообщенія зрадад почтъ соединенныхъ штатовъ сѣвероамериканскихъ, сообщено въ минувшомъ годѣ едва четверть часть посылокъ подъ опаскою съ дрсками зъ Аустро-Унгарю выславныхъ адресатамъ, понеже по болышій части адресы зъ побод употребленія слабыхъ опасокъ пороздраны или инымъ способомъ зинчены были.
Целью такимъ выпадкамъ въ будущемъ времени запобѣгчи, порѣчается оуживати на опаскѣ для посылокъ съ дрсками до заморскихъ краекъ довольно-сильного папера або помѣщати адресы для певности на самой посылцѣ.
Нъ зъ ц. к. Дирекци почтъ.
Львовѣ дня 9 Цвѣтна 1883.
Шифнеръ.

Zl. 7697 (2165 3-3)
Chaim Osias Halpern, unbefanntes Aufenthalt, wird aufgefordert, sich zum Nachlasse nach dessen, am 29 August 1873 in Brody ohne Hinterlassung einer letztwilligen Anordnung verstorbenen Vater Salomon Halpern binnen einem Jahre hiergerichts zu melden widrigenfalls die Verlassenschaft mit dem für ihn angestellten Curator Leibisch Halpern abgehandelt werden wird.
K. f. Bezirksgericht.
Brody, den 5 August 1882.

KAZIMIERZ LEWICKI

Główny skład dla Galicyi
PORCELANY, SZKŁA I TOWAROW MIĘSZANYCH
 we Lwowie ulica Trybunalska 1. 6
założony w roku 1845.

Brylantowy połyskujący

krochmal uznany za najlepszy i celowi rzeczywicie odpowiedni środek, aby bieleńcze najpiękniejszy biały połysk, elastyczną sztywność i przyjemne noszenie nadać, a który wyruguje wszelkie inne szarlańskie wychwalane z Niemiec, Anglii i Austrii sprowadzane.

Tylko gospodynie i specjalnie praniem się trudniące osoby mogą to kompetentnie osądzić i moje dowodzenie potwierdzić.

Cena paczki na 4 pakietki podzielonej, tylko 14 ct., przy większym zamówieniu niższa. Kupcy otrzymują rabat.

Skład dla Czerniowic u pana Antoniego Ohrensteina.

Dla wygody mam także na sprzedaż na składzie pojedyncze pakietki mą pieczęcią opatrzone, po cenie 4 cent. za pakietek.

O. T. WINKLER
 we LWOWIE.

NB. Konsument, nabywający za 4 ct. krochmalu ryżowego, osiąga ten sam rezultat, jak gdy kupuje zagranicą w papierze połyskującym krochmal za 14 lub 12 ct. (2619 6-12)

Już nadeszły

z tegorocznego nalewu naturalne

WODY mineralne

Budzińskie: Hunyady Janos Wiktorya i ze zdroju Franciszka Jozefa, Bilińska, Egerska, Emska, Gishibelska, Gleichberg-ska, Karlsbadzka i Selterska; reszta z zagranicznych i galicyjskie wody mineralne z końcem kwietnia spodziewane.

Za prawdziwość i świeżość poręcza. Poleca również:

Bulion mięsny i z dziczyzny po zlr. 4, zlr. 4.80, zlr. 6.40 i zlr. 7.20 za kilo, **HANDEL**

St. Markiewicz

we Lwowie, w Rynku 1. 42.
 (2559 4-4)

Dra. Karola Mikolascha

Hiszpańskie Wina lecznicze

chinowe, chinowo-żelaziste, pepsynowe, peptonowe i rumberbarowe, tudzież

Koniak i wina dla chorych i rekonwalescentów

jedynie odznaczone zostały świadectwami najślawniejszych profesorów i lekarzy w Wiedniu w Krakowie, Lwowie i Czerniowcach:

Dr. Brauna, Lorinsera, Draschego, Spaetha, Korczyńskiego, Jakubowskiego, Biesiadeckiego, Widmana, Sawickiego, Ziembickiego, Weigla, Wolana, Strzeleckiego, Stockloefa, Założycielskiego i t. d.

Skład główny w aptece pod „Gwiazdą” Piotra Mikolascha we Lwowie. W Krakowie w apt. p. F. Gralewskiego. W Czerniowcach w aptece p. F. Krzyżanowskiego.

Skład główny dla Monarchii Austro-Węgierskiej i dla państw ościennych u **Wilh. Maagera w Wiedniu Heumarkt 3. (7879 45-?)**

THÉ PURGATIF de CHAMBARD.

Ziółka przeczyszczające P. CHAMBARD w PARYŻU,

w skład których wchodzi wyłącznie rośliny i kwiaty, stanowią środek przeczyszczający, najprzyjemniejszy i najtańszy. Osoby, bez różnicy płci i wieku, mogą go zażywać bez odcierania się od zajęć.

Użycie ich oswabia od zaflegnienia i żółci, które się od czasu do czasu skupiają w żołądku; utrzymują one stolec wolny, podniecają funkcyę trawienia i cyrkulacyę krwi ułatwiają. Własności te sprawiają, że użycie ich skutkuje pomyślnie przeciw: boleściom, zawrotom głowy, migrenom, młodościom, biciu serca, niestrawnościom, zatwardzeniom i wszelkim dolegliwościom, pochodzącym z zaflegnienia kiszki, lub żołądka.

We LWOWIE w aptekach Pp. K. Mikolascha, Nablika, Krzyżanowskiego etc. (2550 4-4)

poleca na prezenta
Serwisa na 6 osób na tacach
 do PIWA, WINA, WODKI I CZARNEJ KAWY
 modne, luksusowo ozdobne.

WODA GORZKA MUSSUJĄCA

wyrobu

PIOTRA MIKOLASCHA we Lwowie

przewyższa wszystkie inne wody gorzkie rodzime, tak co do skutku, jako też co do przyjemnego smaku i co do tanioci. Gdy bowiem najsilniejsza woda rodzima tylko 6 procent części skutkujących zawiera, woda gorzka mussująca wykazuje tychże części 7 procent. Oprócz tego nasycenie kwasem węglowym, tak dzielnie do pobudzenia czynności żołądka się przyczyniającym, odszczególnia tę wodę mussującą od wszystkich wód gorzkich rodzimych, które weale nie musują, ponieważ tylko nieznaczna ilość, albo też weale nie kwasu węglowego nie zawierają.

Cena flaszki 16 ct., za próżną flaszkę zwraca się 6 ct.

Składy w aptekach renomowanych.

Oprócz tej wody polecam także:

WODE MUSSUJĄCĄ ALKALICZNĄ

lepszą i smaczniejszą jak najlepsze szczawy naturalne, Giesshübl, Apolaris, Szczawnica, Selters, i t. p. Służą one nie tylko jako napój wielce orzeźwiający i krzepiący, bądź sama przez się, bądź zmieszana z winem, ale skutkiem szczęśliwie obmyślanego składu okazuje się także jako znakomite działające przeciw katarom płuc i gardła, przeciw zaflegmieniu, duszności, chrypie, przeciw kaszlowi i t. p. Już po użyciu pierwszej szklanki tej wody, głos staje się czystym i dźwięcznym, dla tego też woda mussująca alkaliczna odda znakomitą usługę spiewakom i mowcom.

Cena flaszki 16 ct. — Za próżną flaszkę zwraca się 6 ct.

Inne wody mussujące w ścisłym słowa znaczeniu lecznicze, jak: jodowa, bromowa, magnowa, litowa, żelazista i salicylowa wyrabiane i wydawane bywają według ordynacyi lekarskiej.

Główny skład wód mussujących leczniczych w aptece pod Gwiazdą

PIOTRA MIKOLASCHA we Lwowie.
 (3058 1-18)

Jana Hoffa

wyroby słodowe, uznane w całej Europie jako najskuteczniej działające.
 Odznaczone 58 razy przez cesarzów i królów.

Najlepsze środki leczniczo-pożywe dla chorych na żołądek i piersi, na brak krwi i ogólne osłabienie ciała.

Do c. k. nadwornego dostawcy prawie wszystkich europejskich władców, pana **Jana Hoffa** c. k. radcy, posiadacza złotego krzyża za usługi z koroną, kawalera wysokich orderów pruskich i niemieckich w Wiedniu, fabryka: Grabenhof 2, skład fabryczny: Stadt, Graben, Braunerstrasse 8.

Uznania książęce

dające gwarancję konsumentom o skuteczność wyrobów słodowych najstarszych i prawdziwych leczniczo-pożywnych **Jana Hoffa.**

Jego Mość

król Danii, polecił przez swego adjutanta zawiadomić pana **Jana Hoffa**, że wysoce ceni wartość jego piwa zdrowia, z ekstraktu słodowego. Królewskie oświadczenie brzmi jak następuje: **Z radością spostrzegłem skuteczność leczniczą Hoffa ekstraktu słodowego u mnie i u wielu członków mego domu.**

TELEGRAM

od Jej ces. i król wysokości księżnej **WALII**

„Bezwzględnie przesłać 6 tuzinów flaszek Jana Hoffa leczniczego piwa zdrowia z ekstraktu słodowego.”

Pańska czekolada ekstraktu słodowego zaordynowaną mi została przez lekarza.

Loschitz na Morawii.

P. Jan Zemann, kapelan.

Rzym. Wielmożny Panie! Otrzymałam od hrabiny Odonell list, w którym mi poleca z doświadczenia, jako bardzo skuteczne Hoffa piwo zdrowia z ekstraktu słodowego. Upraszam przeto o przysłanie mi tego piwa w takiej ilości, ile wymaga kuracya dla dwojga osób. (Proszę o przysłanie 10 flaszek piwa zdrowia z ekstraktu słodowego, 10 funtów czekolady i 10 paczek cukierków słodowych.) Księżna **Ludwika Volkonsky.**

Uważam to jako obowiązek tak święty jak i miły w obec cierpiącej ludzkości w słabościach piersiowych i ogólnego osłabienia, jak u mnie i z drugiej strony wobec wynalazcy tak znakomitego środka, wynurzyć moje najgorętsze podziękowanie i według siły współdziałać, by środek ten przystępny był także dla ogółu cierpiącej ludzkości. Upraszam przeto o przewyłkę 50 flaszek piwa zdrowia z ekstraktu słodowego i 5 funtów czekolady i kreślę się z głębokim uznanowaniem Wielmożnego Pana dowolny **Ludwik książę Oettingen-Wallerstein**, król. baw. rzeczywisty radca stanu w nadzwyczajnej służbie w Monachium.

Przestroga. Należy żądać tylko prawdziwych wyrobów słodowych **Jana Hoffa**, zaopatrzonych marką (wizerunkiem wynalazcy) Nieprawdziwe wyroby innych fabrykantów nie zawierają roślinnych materij leczniczych i nie są sporządzone w sposób taki, jak wyroby słodowe **Jana Hoffa**, mogą przeto według orzeczenia lekarzy działać szkodliwie. (Prawdziwe **Jana Hoffa** cukierki słodowe są w papierze niebieskim.)

Niżej 2 zlr. nie skutecznia się przesyłek.

Ceny **Jana Hoffa** preparatów słodowych na prowincje z Wiednia: Piwo zdrowia z ekstraktu słodowego ze skrzynką i flaszkami: 6 flaszek zlr. 3 82, 13 flaszek zlr. 7. 26, 28 flaszek zlr. 14. 60, 58 flaszek zlr. 29. 10; 1/2 kilo czekolady słodowej I. zlr. 2. 40, II. zlr. 1. 60, III. zlr. 1. (Przy odbiorze większych ilości rabat.) Cukierki słodowe: woreczek 60 ct. (także 1/2 i 1/4 woreczka). Preparowana pożywna mąka słodowa dla dzieci zlr. 1. Skoncentrowany ekstrakt słodowy flakon 1 zlr., także po 60 ct. Kawa słodowa pakiet 50 ct., także 30 ct. Zupełna kąpiel słodowa 80 ct.

Główny skład we LWOWIE: Z. Rucker, J. Beiser, H. Blumenfeld aptekarzy, Karol Bańdaban handel. BIAŁA: Zabysztrzan aptekarz. BRODY: wszystkie apteki. BOCHNIA: J. Michnik. BUDZANOW: Jasiński. CZERNIOWCE: J. Golichowski, bracia Tabakar, Ignacy Schuirch. DROHOBYCZ: T. Jabłoński, L. Dobrzyński. GRÓDEK: Lipiński. JAROSŁAW: I. Rohm apt., S. Ellenberg, Wisłoński apt. JASŁO: T. W. Barglewicz apt. KÓŁOMYJA: Jan Sidorowicz. KRAKOW: Jan Janiga, I. Trauczyński, Edward Fuchs, W. Redyk, Stockmar, Wiśniowski apt. NOWY SĄCZ: J. Grossbard i apteki. PRZEMYŚL: M. Kozłowski, M. Krug i wszystkie apteki. RZESZOW: A. Karpiński aptek. w Rynku, Schaitter i spółk., Neugebauer. SAMBOR: K. Maresch, Aleksiewicz apt. SANOK: Hochdorf, Józ. Rynczarski. STANISŁAWOW: Jan Macura i Albin Amrowicz aptekarze i Kalman Jonasz. STRYJ: D. J. Nussenblatt et comp., obie apteki. SU CZAWA: Edw. Liszka apt. TARNOPOL: wszystkie apt. ŻURAWNO: F. Michalewicz apt. (512 13-15)

Powietrze lasów iglastych w pokoju!!!

otrzymuje się przez rozpylanie

Kadzidła sosnowego!

Prócz miłego orzeźwiającego zapachu, posiada nieoszacowane własności higieniczne. Oczyszcza i odświeża powietrze mieszkań w tak wysokim stopniu, że jest powszechnie polecane przez lekarzy do oddychania osobom cierpiącym na choroby piersiowe.

Flakon 60 ct., rozpylacze od 24 ct. do 3 zlr.

Jan Ihnatowicz

Lwów, ulica Kopernika 1. 3. Kraków, Sukiennice 1. 20.
 (533 30-?)

KANTOR WYMIANY

e. k. uprzyw. galic. akcyjnego

BANKU HIPOTECZNEGO

kupuje i sprzedaje
 wszystkie efekta i monety
 pod warunkami najprzystępniejszymi

5% LISTY HIPOTECZNE,

jako też

5% Premiowane Listy Hipoteczne,

które według prawa z dnia 1 lipca 1868 (Dz. p. P., XXXVIII, Nr. 93) i najwyższego pest. z dnia 17 grudnia 1871 r. mogą być użyte do lokowania kapitałów funduszowych i popularnych kaucyj małżeńskich wojskowych, na kaucyje i wadwa. — są w tymże kantorze do nabycia.

Losy węgierskie czerwonego krzyża po zlr. 6.30.

Wszystkie polecenia z prowincyi wykonują się bezwzględnie po kursie dziennym bez doliczenia prowizyj.
 (2620 6)